

**T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN
21. YÜZYIL ÖĞRETMEN BECERİLERİNİN
FARKLI KİŞİSEL DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ**

Pelin Akın KAĞITHANELİ

Denizli-2022

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN
21. YÜZYIL ÖĞRETMEN BECERİLERİNİN
FARKLI KİŞİSEL DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Pelin Akın KAĞITHANELİ

Danışman

Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Pelin Akın KAĞITHANELİ

ÖZET

Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerilerinin Farklı Kişisel Değişkenlere Göre İncelenmesi

KAĞITHANELİ AKIN, Pelin

Tezsiz Yüksek Lisans Projesi

Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

Ocak 2022, 64 sayfa

Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin ne düzeyde olduğu ve bazı kişisel değişkenlere göre farklılık gösterme durumu konu alınmıştır. Denizli ilinin Honaz ilçesindeki ilkokullarda görev yapan 104 sınıf öğretmeni çalışmaya dahil edilmiştir.

Çalışma sonucunda; sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerini kullanım düzeylerinin tüm alt boyutlarda ortalamanın üzerinde olduğu görülmüştür. Onamacı beceriler alt boyutunun 4,75 ortalama ile en yüksek, esnek öğretme becerileri alt boyutunun 3,56 ortalama ile en düşük puana sahip olduğu belirlenmiştir. Erkek öğretmenlerin kadınlara oranla teknopedagojik becerilerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. 50 yaş ve üstü olan öğretmenlerin onamacı beceri düzeylerinin 38-42 yaş aralığı ve 43-49 yaş aralığındaki öğretmenlere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin yönetsel beceri ve üretimsel beceri düzeyleri 10 yıl ve altı ve 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olanlara oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin teknopedagojik becerilerinin 10 yıl ve altı ve 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olanlara oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Onamacı beceriler ve esnek öğretme becerileri alt boyutunda mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık oluşmadığı görülmüştür. 3. sınıfları okutan öğretmenlerin esnek öğretme becerilerinin 4. sınıfları okutanlara oranla daha düşük olduğu belirlenmiştir. Güncel konuları

günlük takip edenlerin onamacı becerilerinin, güncel konuları bazen takip edenlere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin 21 yy. öğreten becerilerinin medeni durum ve çalışılan okuldaki deneyim süresine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: 21. yy. becerileri, 21. yy. öğreten becerileri, analitik düşünme, eleştirel düşünme

ABSTRACT

Examining Classroom Teachers' 21st Century Teacher Skills According to Different Personal Variables

KAĞITHANELİ AKIN, Pelin

Non-Thesis Master's Project, Primary Education

Classroom Teaching Department

Thesis Advisor: Assoc. Dr. Ibrahim Halil YURDAKAL

January 2022, 64 pages

In this study, classroom teachers' 21st century. The level of teacher skills and the situation of difference according to some personal variables are discussed. 104 classroom teachers working in primary schools in Honaz district of Denizli province were included in the study.

In the results of working; 21st century of classroom teachers. It was observed that the level of use of teacher skills was above the average in all sub-dimensions. It was determined that the affirmative skills sub-dimension had the highest score with an average of 4.75, and the flexible teaching skills sub-dimension had the lowest score with an average of 3.56. It has been observed that male teachers have higher technopedagogical skills than female teachers. It was observed that the level of consent skill of teachers aged 50 and over was higher than teachers in the 38-42 age range and 43-49 age range. It has been determined that the managerial and productive skill levels of the teachers who have a professional seniority of 11-15 years are lower than those with a professional seniority of 10 years or less and 21 years and more. It has been determined that the technopedagogical skills of teachers with a professional seniority of 16-20 years are lower than those with a professional seniority of 10 years or less and 21 years and more. It has been observed that there is no significant difference in the confirmatory skills and flexible teaching skills sub-dimension according to

professional seniority. It has been determined that the flexible teaching skills of the teachers who teach the 3rd grades are lower than those who teach the 4th grades. It has been observed that the confirmatory skills of those who follow current issues daily are higher than those who follow current issues sometimes. It has been determined that the 21st century teaching skills of the teachers do not differ significantly according to the marital status and the period of experience in the school.

Keywords: 21st century skills, 21st century teaching skills, analytical thinking, critical thinking

İÇİNDEKİLER

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ ONAY FORMU.....	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
KISALTMALAR LİSTESİ	xiii
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.1.1. Problem Cümlesi	1
1.1.2. Alt Problemler	2
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	2
1.3. Araştırmanın Varsayımları	3
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
1.5. Tanımlar.....	3
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR.....	5
2.1. 21. Yüzyıl Becerileri.....	5
2.1.1. Öğrenme ve Yenilik Becerileri.....	6
2.1.2. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	8
2.1.3. Yaşam ve Kariyer Becerileri	10
2.1.4. 21. Yüzyıl Becerileri Bağlamında Eğitim	11
2.2. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri.....	13
2.2.1. MEB’na Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri.....	15
2.2.2. ISTE Standartları’na Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri	16
2.2.3. Lemov’a Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri	18
2.2.4. Melvin’e Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri	19
2.3. İlgili Çalışmalar	22

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	25
3.1. Araştırma Modeli.....	25
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme.....	25
3.3. Verilerin Toplanması.....	27
3.4. Verilerin Analizi.....	28
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR.....	29
4.1. Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerilerine İlişkin Algı Düzeyleri.....	29
4.2. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetleri ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	30
4.3. Sınıf Öğretmenlerinin Yaşları ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	30
4.4. Sınıf Öğretmenlerinin Medeni Durumları ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	31
4.5. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemleri ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	32
4.6. Sınıf Öğretmenlerinin Çalışılan Okuldaki Kıdem ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	34
4.7. Sınıf Öğretmenlerinin Okutulan Sınıf Düzeyi ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	34
4.8. Sınıf Öğretmenlerinin Güncel Konuları Takip Etme Durumu ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	35
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	37
5.1. Tartışma.....	37
5.2. Öneriler.....	39
KAYNAKÇA.....	41
EKLER.....	47
Ek. 1. Kişisel Bilgi Formu.....	47

Ek. 2. 21. yy. Öğreten Becerileri Kullanımı Veri Toplama Aracı.....	49
Ek. 3. Araştırma Onay İzin Formu	50
ÖZGEÇMİŞ	51

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 3. 1. Sınıf Öğretmenlerinin Kişisel Özelliklerine İlişkin Veriler.....	26
Tablo 3. 2. 21. yy. Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği'nin ve Alt Boyutlarının Cronbach Alfa Değerleri.....	27
Tablo 3. 3. Verilerin Çarpıklık ve Basıklık Değerleri.....	28
Tablo 4. 1. Sınıf Öğretmenlerinin 21. yy. Öğreten Becerilerini Kullanım Düzeylerine İlişkin Bulgular	29
Tablo 4. 2. 21. yy. Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Bulguları	29
Tablo 4. 3. Öğretmenlerin Cinsiyetleri ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	30
Tablo 4. 4. Öğretmenlerin Yaşları ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	31
Tablo 4. 5. Öğretmenlerin Medeni Durumları ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	32
Tablo 4. 6. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular.....	33
Tablo 4. 7. Öğretmenlerin Çalışılan Okuldaki Kıdem ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	34
Tablo 4. 8. Öğretmenlerin Çalışılan Okuldaki Kıdem ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	35
Tablo 4. 9. Öğretmenlerin Güncel Konuları Takip Etme Durumu ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	36

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt.	: Aktaran
BİT	: Bilgi İletişim Teknoloji
ISTE	: The International Society for Technology in Education (Uluslararası Eğitimde Teknoloji Derneği)
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
NETS-T	: National Educational Technology Standards for Teachers (Öğretmenler için Ulusal Eğitim Teknolojileri Standartları)
PPRC	: Pasific Policy Research Center (Pasifik Politikası Araştırma Merkezi)
s.	: Sayfa No
TDK	: Türk Dil Kurumu
yy.	: yüzyıl

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

21. yüzyılda sanayi toplumundan, bilgi toplumuna geçilmiştir. Bununla birlikte birçok değişim ve gelişim meydana gelmiştir. Topluluklar rahat ve konforlu bir yaşam sürdürebilmek için büyük bir rekabet ve yarış içine girmişlerdir. Bu rekabet ortamında tutunabilmek ve bir üst seviyeye ulaşabilmek için 21. yüzyıl koşullarına uygun bir eğitim ve öğretim benimsenmeli ve bu doğrultuda nitelikli insan gücü oluşturulmalıdır. Böyle bir eğitim ve öğretimin sürdürülebilmesinde, 21. yüzyıl öğretene becerileri kullanan ve eleştirel düşünebilen öğretmenlere ihtiyaç vardır. Ancak bu niteliklere sahip öğretmenlerle, çağa uyumlu hatta çağın üzerinde bir nesil yetiştirilerek toplumca daha rahat, daha konforlu bir yaşam sürdürülebilir. Yeni kuşaklara, irdeleyebilme ve sorgulayabilme becerileri kazandırılmalıdır. Bu beceriler eğitim yoluyla kazandırılabilir ve 1980 yılından sonra sistematik bir hal alarak eğitim yaklaşımına dönüşmüştür. 21 yüzyıl koşullarında eleştirilen düşünebilen bireylere ihtiyaç duyulmaktadır (Karapekmez, 2021).

Örgün eğitimin ilk basamağını oluşturan ilkokullarda, yaşam becerilerinin öğrencilere kazandırılmasında rolü olan sınıf öğretmenlerinin 21. Yüzyıl becerilerinin hangi seviyede olduğu incelenmesi gereken önemli bir konudur. Problem çözebilme, eleştirel düşünebilme becerisine sahip olmayan bir öğretmenin, öğrencilerine bu tür becerileri kazandırması mümkün görünmemektedir. Bunun için de sınıf öğretmenlerinin bu becerilere karşı yeterlilik durumlarının tespiti oldukça önemlidir. Bu çalışmada Denizli ilinin Honaz ilçesi ile sınırlı tutarak, sınıf öğretmenlerinin bahsi geçen bu becerilere sahip olup olmadıklarını tespit etmek, ulaşılan verilere göre önerilerde bulunmak, bu becerilerin geliştirilmesi için oluşturulabilecek projelere ışık tutmak hedeflenmiştir.

1.1.1. Problem Cümlesi

Bu çalışmanın problem cümlesi; ‘Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretene becerileri ne düzeydedir?’ şeklinde belirlenmiştir.

1.1.2. Alt Problemler

Araştırmanın amacına göre belirlenen alt problemler şu şekildedir:

1. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?
2. Sınıf öğretmenlerinin cinsiyetleri ile 21. yüzyıl öğreten becerileri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
3. Sınıf öğretmenlerinin yaşları ile 21. yüzyıl öğreten becerileri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
4. Sınıf öğretmenlerinin medeni durumları ile 21. yüzyıl öğreten becerileri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
5. Sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemleri ile 21. yüzyıl öğreten becerileri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
6. Sınıf öğretmenlerinin çalıştıkları okuldaki kıdemleri ile 21. yüzyıl öğreten becerileri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
7. Sınıf öğretmenlerinin okuttukları sınıf düzeyi ile 21. yüzyıl öğreten becerileri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
8. Sınıf öğretmenlerinin güncel konuları takip etme durumu ile 21. yüzyıl öğreten becerileri arasında anlamlı farklılık var mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Dünya çapındaki bilgi ve teknolojinin sürekli gelişimi ve değişimi nedeniyle bireylerin nitelikli alanlarda istihdam edilebilmeleri ve çağın gereklerine ayak uydurabilmeleri için belirli becerilere sahip olmaları gerekmektedir. Beklenen niteliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi ise eğitim yoluyla gerçekleştirilebilir. Bu beceriler, '21. yüzyıl becerileri' olarak adlandırılmıştır. Burada, problemlere yaratıcı çözümler üretebilen, becerilerini üst düzeylere çıkarmak üzere girişimde bulunan, öz yeterlilik algısı yüksek bireylerin yetişmesinin önemi vurgulanmaktadır. Bu çalışma ile sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerini sahip olma düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra bazı değişkenlere göre 21 yüzyıl becerilerinin farklılaşma durumları da incelenecektir. Bu

çalışma ile elde edilen verilerin ileride yapılacak olan çalışmalara ve öğretmenlere 21. yüzyıl becerilerini kazanmalarını veya geliştirmelerini amaçlayan yapılacak olan projelere ışık tutması açısından önem arz etmektedir.

1.3. Araştırmanın Varsayımları

1. Çalışmada kullanılan ölçme araçlarının, Geçerli ve güvenilir oldukları varsayılmıştır.
2. Katılımcı sınıf öğretmenlerinin ölçekte yer alan maddeleri doğru ve içtenlikle cevapladıkları varsayılmıştır.
3. Çalışma örnekleminin, evreni temsil edebildiği varsayılmıştır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma verileri, 2021-2022 eğitim öğretim yılında MEB'e bağlı kurumlarda görev yapan öğretmenlerin görüşleri ile,
2. Araştırma verileri ölçekte yer alan maddelerle,
3. Araştırma Denizli İli Honaz İlçe Mili Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı bulunan resmi kurumlarda görev yapan sınıf öğretmenleri ile sınırlıdır.

1.5. Tanımlar

Beceri: Öğrenerek bir işi başarmak bir işlemi amacına uygun sonuçlandırma yeteneği, maharet, ustalıktır (TDK, 2020).

21. yüzyıl Becerileri: Bireylerin şu anda ve gelecekteki çalışma ve sosyal hayatlarında başarılı olmaları için gerekli olan iş birliği ve iletişim, yaratıcılık ve yenilenme becerileri, eleştirel düşünme gibi temel becerilerdir (Eryılmaz ve Uluyol, 2015).

Analitik düşünme: Karşılaşılan bir problem veya konunun tümünden gelim yöntemi kullanılarak, alt bölümlere ayırıp, her bilgiyi ayrıca değerlendirebilme becerisidir (Akkuş Çakır ve Senemoğlu, 2016).

Eleştirel Düşünme: Bilgiyi analiz etme, entelektüel becerilere sahip olma, çeşitli bilgi kaynaklarına ulaşabilme ve problemler karşısında çözüm üretmeyi sağlayan zihinsel bir süreç doğrultusunda oluşturduğu düşünmeye eleştirel düşünme denir (Özden, 2014).

Yaratıcı düşünme: Olgular ve olaylar arasında yeni ilişkiler oluşturmak, bireyler, toplum ve kültüre uygun bir yenilik katmak için bir düşünce içinde yeni yaşantılar, tecrübeler ve ürünler ortaya çıkarmak ya da anlama ve öğrenme kapasitemizi yenileme sürecidir (Gelen, 2017).

Problem Çözme: Günlük hayatta karşılaşılan sorun veya engellerin üstesinden gelmek için verilen emek, çabadır (Eryılmaz ve Uluyol, 2015).

İş Birliği: Belli bir amaç çerçevesinde bir araya gelen kişilerin birbirlerine faydalı olabilecek şekilde ve ortak çıkar doğrultusunda çalışma süreçleridir (Demirel, 2017).

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

2.1. 21. Yüzyıl Becerileri

Teknolojik gelişmeler ve özellikle internetin hayata dahil olmasıyla birlikte bilgi toplumuna geçilmiştir. Teknoloji, ekonomi, çevresel sorunlar, savaşlar gibi durumların etkisi ile toplumsal değişim sürekli olarak değişmektedir. Toplular meydana gelen olumlu gelişmelere uyum sağlamalı, olumsuz gelişmelere ise tepki gösterebilmelidir. Bunu yapabilecek olan toplumlardaki bireyler temel becerilerin yanı sıra üst düzey becerilere ve yeterliliklere sahip olmalıdır. Sahip olunan bu beceriler günümüzde 21. yüzyıl becerileri olarak tanımlanmaktadır (Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar, 2016). Hızlı gelişen teknoloji ve değişen bilgiler nedeniyle 20. yüzyılda yer alan sanayi toplumu yerini 21. yüzyıl bilgi toplumuna bırakmıştır. Bu yüzyılın iş dünyasında yer alan bireyler, sosyal beceriler sahip, problem çözebilen, kendi kendini yönetebilen, güçlü bir iletişimi olan, üretebilen, sorumluluklarını bilen ve yaratıcı olmalıdırlar. Bu ve benzeri beceriler, nitelikler 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırılmaktadır (Eryılmaz ve Uluyol, 2015).

21. yüzyıl becerileri; yaşam- kariyer, öğrenme-yenilenme ve bilgi, medya ve teknoloji becerileri olarak en çok talep edilen üç beceri grubuyla ifade edilmektedir (Orhan ve Kurt, 2017). 21. yüzyıl becerilerine sahip, teknolojiyi iyi kullanan, fikirlere uyum sağlayabilen bireyler günümüzde ve gelecekte başarılı olacaktır. Bu nedenle 21. yüzyıl becerilerinin kazanılması ve bu doğrultuda eğitim programlarının düzenlenmesi gerekmektedir (Eryılmaz ve Uluyol, 2015).

19. ve 20. yüzyılda bireylerden etkin, samimi, işinde hızlı, ahlaklı, adil, çalışkan, kişilerle iyi geçinebilme gibi becerilere sahip olmaları beklenmekteydi. 21. Yüzyılda bu becerilere ek olarak yaratıcılık, iş birliği yapabilme, eleştirel düşünebilme, karar verebilme ve problem çözebilme, iletişim kurabilme, bilgi ve iletişim teknolojileri ve bilgi okuryazarlığı becerilerine sahip olunması beklenmektedir. 21. yüzyıl becerileri, günümüzde yaşayan bireylerin etkin ve nitelikli olabilmeleri için sahip olması gereken becerilerdir. 21.

yüzyıl becerilere sahip bireyler, bu becerileri taşıyabilmeleri için sürekli kendilerini geliştirmelidirler (Hamarat, 2019).

20. yüzyılda iş, vatandaşlık ve kendini gerçekleştirme gibi beceriler yer almaktadır. Çok karmaşık bilgilerin, becerilerin ve iletişim teknolojilerinin ortaya çıkması nedeniyle 21. yüzyıl becerileri 20. yüzyıldan farklıdır (Dede, 2010).

2.1.1. Öğrenme ve Yenilik Becerileri

İçinde bulunulan dönem, bilgi toplumu olarak adlandırılmaktadır. Bilgi toplumunda bilgi hızlı bir şekilde yayılıp kısa sürede geniş kitlelere ulaşmakta, farklı sosyal ve kültürel özelliklere sahip kişiler bir arada yaşamakta, bilim ve teknolojide devamlı ve hızlı gelişmeler meydana gelmektedir. Aynı şekilde sosyal, ekonomik, çevresel ve kültürel alanlarda sürekli değişim söz konusudur. Bu ortamda birey değişen koşullara hızlı bir şekilde uyum sağlayabilmeli ve karşılaştığı olumsuzluklara zamanında ve uygun şekilde tepki gösterebilmelidir. Dolayısıyla bireyler değişime uyum, öğrenme ve yenileme becerilerinin ve üst düzey becerilerin yeterliliğine sahip olması gerekiyor. Bu üst düzey beceriler ve öğrenme, yenileme becerileri 21. yüzyıl becerileri kapsamındadır (Anagün vd., 2016).

İletişim, iş birliği ve bilgi çağının birlikte çalışma uyumuna yönelik olan bilginin ayıklanması, eleştirel düşünme, problem çözme, yorumlama, tekrar üretme ve yaratıcılık gibi becerilere sahip olunması gerekir. Bu beceriler 21. yüzyılda gittikçe zorlaşan yaşam şartları ve ağırlaşan çalışma ortamlarındaki kişilerde bulunması gereken öğrenme ve yenileme becerileridir (P21, 2015). 21. yüzyıl öğrenmesi kapsamında öğrenmenin gerçekleşmesinde gelişen öğrenme teknolojileri gibi fırsatlar zengin ve anlamlı öğrenme deneyimleri sağlamaktadır. İş birliği, aktif katılımı arttıran ve özellikle e-öğrenmede oldukça önemli bir unsurdur (Zaharias ve Pappas, 2016).

Öğrenme ve Yenilenme Becerileri: Ömür boyu öğrenmeyi, yaratıcı çalışmayı, eleştirel düşünmeyi, problem çözebilmeyi, iş birliği ve iletişim kurabilmeyi kapsayan bir 21. yüzyıl becerisidir. 21. yüzyıl çalışmasının yeni taleplerini karşılamının ötesinde, uzun zamandır kendi kendine yeten bir yaşam boyu öğrenen olmanın kalbinde yer alıyor. Soru-cevap yapabilme, konuyu eleştirel olarak inceleme, problemleri tespit edip çözüm üretme,

yeni bilgi ve yenilikler oluşturabilme, öğrenme ve yenilenme becerisinin içerisinde her zaman bulunmuştur (Trilling ve Fadel, 2009).

Öğrenme ve yenilenme becerileri; bilgi ve beceri kuşağı, yenilenmeyi ve öğrenmeyi öğrenme olmak üzere iki alt başlıktan oluşmaktadır. Bilgi ve beceri kuşağı içerisinde olan küresel farkındalık (çok kültürlü farkındalık ve anlama); çevre okuryazarlığı (ekolojik farkındalık, enerji ve kaynak sürdürülebilirliği anlayışı); finansal okuryazarlık (ekonomik, işletme ve girişimcilik bilgisi); sağlıklı olma okuryazarlığı ve sivil okuryazarlık gibi 21. yüzyıl becerileri bulunmaktadır. Öğrenme ve yenilenme becerilerinde yaratıcı olma, öğrenmeyi öğrenme, yenilikçi olma, iş birliği içerisinde olup etkili iletişim kurabilme, eleştirel düşünme ve problem çözme gibi becerileri yer almaktadır (Trilling ve Fadel, 2009).

Öğrenme ve yenilenme becerileri içinde; devamlı güncellenerek yaratıcılık, eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim, iş birliği, bilgiye ulaşma ve bilgiyi yapılandırma yer almaktadır. 21. Yüzyıl öğrenen ve öğreten becerileri, yeni nesil öğrenenlerin ve öğretenlerin her çağda veri üretebilir nitelikte olmasını da sağlamaktadır (Kıyasoğlu, 2019). 21. yüzyıl becerilerinden olan öğrenme ve yenileme beceriler kapsamında araştırılan literatürde en çok bahsedilen beceriler; yaratıcılık, iletişim, iş birliği, eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri olduğu söylenebilir.

Yaratıcılık: Olgu ve olaylar arasında yeni ilişkiler oluşturmak, bireyler, toplum ve kültüre uygun bir yenilik katmak için bir düşünce içinde yeni yaşantılar, tecrübeler ve ürünler ortaya çıkarmak ya da anlama ve öğrenme kapasitemizi yenileme sürecidir. Yaratıcılık becerisine sahip bir kişi öncelikle kendine güven duymalı, çalışacağı alandaki teknik bilgilere sahip olmalı, bağımsızca düşünebilmeli, bazen kalıplaşmış düşüncelerin ve kuralların dışına çıkabilmeli, yeteneklerini sonuna kadar kullanabilmeli, uygun ortam ve özgürlüğünü kendisi sağlamalıdır (Gürel, Temizyürek ve Şahbaz, 2007).

İletişim: İki sistem arasında bilgi üretme, aktarım ve anlamlandırma yapabilme sürecine iletişim denir. Bu durumda pek çok etkinlik iletişim sayılmaktadır. İletişim, konuşma dili veya yazım diliyle olabildiği gibi basım veya dijital yazımlarla da

gerçekleştirilebilmektedir. İletişimde bilgi akışı iki yönlü olmaktadır. Tek taraflı bilgi iletilerine karşı taraftan tepki verilmez ise bu durum iletişim oluşturmaz (Dökmen, 2005).

İş Birliği: Belli bir amaç çerçevesinde bir araya gelen kişilerin birbirlerine faydalı olabilecek şekilde ve ortak çıkar doğrultusunda çalışma süreçleridir. İş birliğine dayalı öğrenme, belli bir amaç çerçevesinde bir araya gelen öğrencilerin bir problemi çözme ya da bir görevi yerine getirmek için birlikte faaliyet göstermeleridir (Demirel, 2017).

Eleştirel Düşünme: Bilgiyi analiz etme, entelektüel becerilere sahip olma, çeşitli bilgi kaynaklarına ulaşabilme ve problemler karşısında çözüm üretmeyi sağlayan zihinsel bir süreç doğrultusunda oluşturduğu düşünmeye eleştirel düşünme denir. Kişinin kendi düşüncelerini ve etkileşimde bulunduğu kişilerin düşüncelerini aynı zamanda karşılaştığı durumları ve olayları anlamak için gerçekleştirilen düşünme şeklidir (Özden, 2014).

Problem Çözme: Hayatın her anında insanlar birtakım zorluklarla ve problemlerle karşı karşıya kalabiliyorlar. Karşılaşılan problemlere etkili çözüm üretebilmek için problem çözme becerisine sahip olunması gerekir. Problem çözme, günlük hayatta karşılaşılan sorun veya engellerin üstesinden gelmek için verilen emek, çabadır (Eryılmaz ve Uluyol, 2015).

2.1.2. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri

Bilgi iletişim ve teknoloji, bilgi ve medya okuryazarlığına sahip 21. yüzyıl bireyleridir. Bu bireylerin yaşadıkları çevrede zengin bilgi ortamları, iş birliği yapabileceği teknoloji araçlar, bilgi paylaşım ortamları, teknoloji ve medya araçları bulunmalıdır (Ünlü, 2016, s. 375).

Bilgi okuryazarlığı bilgi ve teknolojilerin anlaşılması, üretkenlikte ve verimlilikte topluma liderlik etme, değişen çevreye uyum sağlama, sorunlara çözüm üretebilme, iyi bir gelecek oluşturma, yaşam boyu öğrenme gibi becerileri içerisinde bulundurmakta olup ihtiyacı olan bilginin aktif bir şekilde öğrenilerek oluşturulmasıdır. 21. yüzyıl ve teknolojinin insan hayatına yoğun bir şekilde girmesiyle yaşanan büyük değişimler ve bilgi patlaması kişilerin eski okuryazarlığın yanında, teknolojinin gelişmesi ile bilgi ve medya okuryazarlığı, teknolojik okuryazarlığı ve görsel okuryazarlığı gibi okuryazarlıklar hayatımıza girmiştir (Kurudayıoğlu ve Tüzel, 2010, s. 283). Bu okuryazarlıklardan birisi

olan bilgi okuryazarlığı Kurudayıoğlu ve Tüzel'e (2010, s. 293) göre geleneksel okuryazarlığın ve elektronik okuryazarlığının tanımını ile aynı yöndedir. Bilgi okuryazarlığın iki okuryazarlıktan ayrılan yönü ise kişinin aktif olması ve elde edilen bilginin tekrar ulaşılabilir olmasına dayanmaktadır. Bilgi okuryazarı denildiğinde, hem kütüphane gibi yerlerde edilen bilgi ile oluşan geleneksel okuryazarlığı hem de teknolojik aletleri etkin bir şekilde kullanarak internet üzerinde bilgi edinen ve bu becerilere sahip olan bireyler aklımıza gelmelidir.

Medya okuryazarlığı önemli becerilerden biridir. Medya insanı yoğun bir bilgiye maruz bırakmaktadır. Kişileri, toplumu eğlendirmek, eğitmek ve kamuoyu oluşturmak gibi işlevleriyle hayatta önemli bir yer kaplamaktadır. Medya okuryazarlığı, medyadan gelen mesajların ulaşılmasını, analiz edilmesini, değerlendirilmesini ve filtrelenmesini sağlayabilme noktasında yapılan faaliyetler sürecidir. Aynı zamanda medyanın verdiği mesajları mantık süzgecinden geçirip doğru bir şekilde anlam verebilme ve kullanma yeteneğidir (Karakoyun, 2014). Toplum içerisinde internet, radyo, televizyon gibi medya kaynaklarından aktarılan bilgileri mantık süzgecinde geçirip doğruya ulaşamayan çocuklar en savunmasız kitleyi oluşturmaktadır. Sadece çocuklar değil bu doğruya ve gerçekliğe ulaşamayan yetişkinlerde aynı tehlike içerisinde bulunmaktadır. Bu yüzden 21. yy. becerileri içinde medya okuryazarlığı becerisinin kazandırılması önemlidir (Karabekmez, 2021).

Bilgi İletişim Teknoloji (BİT) okuryazarlığı Binkley, Erstad, Herman, Raizen, Ripley ve Rumble'ne (2010) göre bilgiye erişip değerlendirebilmek ve BİT'e en verimli bir şekilde ulaşip etkili bir şekilde kullanmaktır. BİT' de yer alan bilgilere yönetip herhangi bir sorun ile karşı karşıya gelindiğinde yaratıcı bir şekilde çözüm oluşturmaktır. BİT okuryazarlığı, teknolojiyi bir araç olarak kullanmayı, sosyal ağları uygulayıp etkin bir şekilde kullanabilmeyi ve kullanırken etik ve yasal kurallara uygun hareket etmeyi kapsar. Çağın gereklerine ve meydana gelebilecek değişimlere ayak uydurabilmek için bireyin, yeni bilgiye ulaşmayı veya üretebilmeyi ve uygun şekilde kullanmayı biliyor olması gerekmektedir. Bu durum "Bilgi, İletişim Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri" ile mümkün olabilmektedir Her birey internet ve bilgisayar teknolojilerine erişimini sağlanmalı ve iyi bir

teknoloji okuryazar olmanın gerekliliğini ve aynı zamanda teknolojiyi etkili verimli bir şekilde kullanabilmenin ve bu esnada da seçici ve dikkatli olmanın da önemini kavramalıdır (Alkoç, 2020).

2.1.3. Yaşam ve Kariyer Becerileri

Yaşam ve kariyer becerileri zorlaşan sosyal ve çalışma alanları bireyleri daha üst düzey düşünme becerisi olan yaşam ve kariyer becerisine itmektedir. Yaşam ve kariyer becerisi, esneklik ve uyum, girişim ve öz yönetim, sosyal ve kültürel becerisi ve liderlik ve sorumluluğu kapsamaktadır. Yaşam ve kariyer becerisine sahip bireyler; rollerinin gerekliliklerini yerine getirebilen, eleştiriye açık, zamanı etkili kullanabilen, yaşamındaki amaçlarını belirleyebilen, kendi motivasyonunu sağlayan, bağımsız çalışabilen, farklı kültürlerle saygılı, teknolojiyi etkili ve verimli kullanabilen, özgün projeler üretebilen kişilerdir (Anagün vd., 2016).

Giderek karmaşıklaşan toplumda öz güveni yüksek, girişken, sorumluluk sahibi bireyler meslek hayatına adaptasyonda, kariyer planlamasında, kişilik gelişiminde ve mesleğinde önemli bir öge olma konusundaki becerilerde kendini yetiştirmektedir. Bu tür beceriler kariyer ve yaşam becerisi olarak ifade edilmektedir. Kariyer ve yaşam becerilerini; esneklik ve uyarlanabilirlik, üretkenlik ve hesap verebilirlik, inisiyatif ve öz yönlendirme, sosyal ve kültürlerarası etkileşim olmak üzere ele almıştır (Trilling ve Fadel, 2009). Yaşam ve kariyer becerileri; “Esneklik ve uyum”, “girişim ve öz-yönetim”, “sosyal ve kültürlerarası” ve “liderlik ve sorumluluk” olmak üzere dört beceriden oluşmaktadır (P21, 2015). Bu bilgiler doğrultusunda bizde yaşam ve kariyer becerisini bu beş alt başlıkta inceleyebiliriz.

Esneklik ve uyum becerisi, bireyin toplumda, teknolojiye ve çevresel koşullarda oluşan değişime ayak uydurmasını kolaylaştıran, farklı kültürlerle sahip bireyler ile uyum içinde yaşayabilmesini sağlayan, değişen programlara ve hayatın içerisindeki rollere uyum sağlayan ve aynı zamanda da eleştirilere açık olmasını sağlar. Ayrıca bireylerin sosyal becerilere sahip olması uyum ve esnekliği destekler ve buldukları topluluk içerisinde sağlıklı ve uyumlu bir şekilde yaşamalarını sağlar (P21, 2015).

Girişim ve öz-yönetim becerisinde öz yönetim, zamanı iyi yönetebilmek ve etkili, verimli bir şekilde kullanmak, yaşam boyu öğrenme gereksinimlerini gözlemleyebilmek ve bu süreçlere ilişkin kararlı davranışlar sergilemektir (Karabekmez, 2021). Girişimcilik yenilik ve yaratıcılık gibi birçok faktörü içerisinde bulunduran ve faaliyetler ile bulunacak alanla ilgili tüm bilgi ve birikimin organize edilerek başarı için uğraşılmasıdır. Girişimci, kaynaklarda daha büyük bir değer yaratabilecek yeni bileşenleri bir araya getirendir (Öktem, Lelebici, Arslan, Kılıç ve Aydın, 2003).

Sosyal ve kültürlerarası beceri, 21. yüzyıl yaşam becerilerinden en önemli becerilerindendir. Bu beceri kültürel ve sosyal anlayışı anlamak, benimsemek ve farklılıklardan ve yeni fikirlerden ortaya çıkan sorunlara çözümler geliştirebilmektir. Saygılı ve profesyonel bir şekilde farklı ekiplerle veya farklı sosyal ortamlarda etkin bir şekilde çalışıp yeni fikirler ve değerler üretebilmeyi sağlamaktır (PPRC, 2010, s. 8).

Liderlik ve sorumluluk becerisi, lider bir birey problem çözebilmeli ve diğer kişileri etkileyip ilham verebilmeli ayrıca bu kişilere rehberlik etmeli ve yönlendirebilmelidir. Bu yönlendirme ve etkileme gibi süreçlerde etki ve güç kullanımında da etik davranışlar sergilemektedir. Sorumluluk sahibi bir birey ise birlikte çalıştığı ve iş birliği yaptığı kişilere oranla daha çok görev almakta, sorunları ve problemleri çözmede daha istekli olmaktadır (Yeni, 2018).

Üretkenlik ve hesap verebilirlik becerisinde üretkenlik, bilgi çağının getirilerinden olan yeni projeler üretip ortaya çıkarmak ve sonra bu projeleri yürütmek için zamanı ve enerjiyi tasarruflu, etkili ve verimli bir şekilde kullanarak ürün elde etmektir. Hesap verebilirlik ise herhangi bir ürünün ortaya çıkarılmasında yardımcı olabilmek ve bu süreçte ve sonuçta oluşan etkililik ile ilgili sorumluluk almaktır (Erdoğan, 2018).

2.1.4. 21. Yüzyıl Becerileri Bağlamında Eğitim

21. yüzyılda küreselleşme ve beraberinde getirdiği çok kültürlü yapı ile bilgi kaynakları ve bilgiye erişim sürecindeki yenilikler, yaşanan gelişmeler; toplumların ihtiyaçlarını ve beklentilerini değiştirmiş, bu değişimden eğitim sistemleri de etkilenmiştir (Dağhan, Nuhuğlu Kibar, Menzi Çetin, Telli ve Akkoyunlu, 2017). 21. yüzyılda hızlı bir

değişimle farklı bir yapılanmaya giren toplumlarda, bilgi hızlı bir şekilde çoğalmış, var olan bilgi ise zaman aşımına uğrayarak ortadan kalkmıştır. Bu karmaşık ve kestirilemez hadiselerin yaşandığı günümüzde eğitimin de modern bir anlayışla yeniden ele alınmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır (Saygılı, 2013).

21.yüzyılda yaşanan gelişmelerle beraber öğretmenin ve öğrencinin rolü değişmiş, öğretmen bilgiyi sadece aktaran olmaktan; öğrenci de salt bilgiyi alan olmaktan çıkmıştır. Bu yüzyıla kadar bilgiyi dağıtan kişi öğretmen; bilgi sahibi kurum da okuldu (Özcan, 2013).

Eğitim yapısında bireyin kendi kendini yetiştirmesi, geliştirmesi, yeteneklerini kullanma fikrinin ön planda olması aynı zamanda bilgiye dayalı yaşamı öğrenme, sentez yapabilme, analitik düşünme, etkili iletişim, sorunları çözme gibi becerilere hâkim olması beklenmektedir. Hızla yayılan bilgi karşısında her şeyi bilen değil, gerekli bilgiyi nasıl ve nereden elde edeceğini bilen bireye ihtiyaç duyulacaktır. Balay'a (2004) ve Alkış'a (2020) göre, bilgi toplumuna geçişte eğitim modelleri farklılık gösterir. Bu geçişte önemli olan yol gösteren, öğrenen bir öğrenci olabilen öğretmen modeli için bireysel araştırmayı öne çıkaran, farklı eğitim programlarının yer aldığı, çok boyutlu ve örgütsel öğrenmenin öneminin arttığı görülmektedir.

21. yüzyılda, eğitimin temel amacı olan toplumun ihtiyaçlarını, beklentilerini karşılayabilecek nitelikte bireyler yetiştirme işlevi; bu yüzyılın getirdikleri ile başa çıkabilecek nitelikte bireyler yetiştirmek olduğundan bu konuda öğretmenlere büyük rol düşmektedir. Öğretmeler, 21.yüzyıl becerilerinin kazandırılmasında eğitim sisteminin en önemli sacayağı olduklarından onların farkındalık düzeylerinin yüksek olması ve bireylere kazandıracakları becerilere sahip olmaları gerekmektedir (Başar, 2018).

Günümüzde yaşanan gelişmeler neticesinde, geleneksel eğitim yöntemlerinin yetersiz kaldığı bu nedenle eğitim politikalarının amaçları doğrultusunda köklü bir değişim ve dönüşümün planlamasının yapılmasının zorunluluğu ortadadır (Koçak, 2015).

Eğitimde, bireyin beceri seviyesinin artırılması, kendini geliştirmesi ve yetiştirmesi, kişisel yeteneklerini fark ederek uygun şekilde kullanabilmesi ön plana çıkarılmalıdır (Karbuz, 2019). Eğitimde istenen davranışların kazandırılması ya da istenmeyen

davranışların ortadan kaldırılması isteniyorsa bireylerin topluma ayak uydurabilmeleri için değişmekte ve gelişmekte olan yaşam koşulları göz önünde bulundurularak hedeflenen davranışların önceden belirlenmesi ve düzenlenmesi gerekmektedir (Kültekin, 2006).

Çağımızda öğrencilerin pasif olmaktan çıkıp aktif katılımcı olmasıyla beraber bu dönüşümler, öğreticilere de yeni, modern roller yükleyerek teknolojinin kullanımını ve gerekli temel bilgiye hâkim olmayı gerekli kılmıştır. Teknolojinin yararları dışında bazı riskleri de mevcuttur. Bunlar; zihnin gereksiz bilgilerle meşgul edilmesi, internet üzerinde üretilen bilgilerden sorumlu yetkili bir makamın bulunmayışı, kaynakçaya ihtiyaç duyulmaması, bilimsel takibinin yapılamamasıdır. Bu riskler, öğrenim ve öğretim süreçlerinin sağlıklı olarak ilerleyememesine engel olmaktadır (Güner, 2018). İçinde bulunduğumuz yüzyılın en önemli sorunlarından biri, öğrencilerin günlük yaşamlarının kolaylaştırılarak onların iş hayatına hazırlanmasıdır. İşte eğitim de bu en önemli amaç üzerine hizmet etmektedir. Çünkü eğitim hayatı, öğrencileri gelecekteki ebeveyn, yönetici, girişimci, çalışan, vatandaş gibi yetişkin görevler için hazırlarsa bu öğrenciler, gelecekte karşılaşacağı zorluklarla baş edebileceklerdir (Yalçın, 2018).

Unutulmamalıdır ki 21. yüzyılda eğitim belirli alanlarla-dört duvarı çevrili sınıf ve okul-sınırlı değildir. Öğrenme; her yerde, evde, sokakta, yaşamın her anında, dijital medya organlarıyla çeşitli öğrenme ortamlarında hayat boyu öğrenmeyi yaşama uyarlayarak gerçekleşebilecektir (MEB, 2017).

2.2. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri

Bir ülkenin nitelikli insan gücüne ulaşması o ülke insanının başarısına bağlıdır. Bu başarıya ise eğitim ile ulaşılabilir. Yeni neslin nitelikli olabilmesi için mevcut eğitim sisteminin bugünün ve geleceğin ihtiyaçlarına göre düzenlenmeli ve planlanmalıdır (Gökçe, 2000). Toplumsal gelişim süreci sonucunda bugün 21. yüzyılda yeni bilgiler, iletişim araçları ve teknolojiler ortaya çıkmaktadır. Bütün bu gelişmelerin paralelinde tüm bireyler bu gelişmelerin içerisinde kendine daha rahat yaşayabileceği bir yaşam alanı oluşturmak için eski eğitim anlayışını terk edip 21. yüzyıla uygun bir eğitim sistemine sahip olmalıdırlar. Bu sistemin içerisinde bilgiyi üretebilen, bilgiyi teknolojiye dönüştürebilen, aktif rol alan, iş

birliği ve takım çalışması yapabilen problem çözen öğrenciler yer almalıdır (Kalyoncu, 2012). şu anda 21. yüzyılda bulunduğumuza göre başarılı olabilmek ve nitelikli insan gücüne ulaşmak için eğitim sistemimizde yer alan her ge 21. yüzyılın şartlarına uygun olmalıdır. Bu ögelerden biri olan öğretmenler 21. yüzyıl öğreten becerilerine sahip olmalıdırlar. Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerisine sahip olması ile ilgili birçok görüş oluşmuştur.

Değişen yaşam koşulları, eğitim ihtiyaçları ve 21. yüzyıl becerileri ele alındığında ğretmen, geçmiş yıllardaki gibi eğitimin merkezinde bulunmamalı artık öğrenciyi eğitimin merkezine alıp ve öğrencilere rehberlik eden bir konumda bulunmalıdır. Öğrencilerin bir ürün ortaya koyma isteği, merak duygusu, problemlere bakış açısı ve çözüm nerileri bulundurmak zorunda olan öğretmenlerin öğrencilerin ihtiyacı olan rehberlik ve yönlendirme konusunda aktif olması beklenmektedir. Öğretmenler ğrencilerin ortaya koyduğu ürünleri her zaman desteklemelidir (Kıyasoğlu, 2019). Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerinin entegrasyonunda ve geleceğin eğitimcisi olması açısından önemi vurgulanmış olup ğretmen ve ğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerindeki yeterliliklerini belirlenmesi, mevcut durumlarının saptanması ve 21. yüzyıl becerilerinin eğitim durumlarına ve değerlendirme kısmında yer alması hususunda önemli bir yere sahiptir (Aydın, 2019).

21. yüzyılda öğreticiler önemli bir yer almaktadır. Yalnız bu öğreticiler 21. yüzyılın gerekliliklerine, yeterliliklerine ve becerilerine sahip olmalıdır. Karakaş'a (2015) göre 21. yüzyıl ğreticisine, bu yüzyılın becerilerini öğrencilere kazandırmasında çok büyük bir görev düşmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin yaratıcı fikirler tasarlamasını kolaylaştırmalı ve teşvik etmelidir. Dijital ağı öğrenmeli ve çalışmalar modellemeli, liderlik ve profesyonel gelişimiyle uğraşmalı ve öğrenme deneyimlerine sahip olmalıdır. Erten (2019), bu konuda 21. yüzyıl koşullarına uygun bir şekilde eğitim yapacak öğretmenlerin eğitimi ve ğretimi de 21. yüzyıl standartlarına uygun olmalıdır. Bu standartlara sahip öğretmenler ise teknolojiyi kullanabilmeli, iş birliğine dayalı öğrenmede bilgiye her türlü ulaşımı sağlayabilmeli, planlamada problem zme ve karar vermeye yer verip uygulanabilirlik açısında öğrenme

ortamlarını da oluşturmaktadır. Eğitimde bilgiyi öğrencilere aktaran değil, öğrencilerin yaratıcı ve eleştirel düşüncelerini sağlayarak yönlendirerek öğrencilere rehberlik edendir.

21. yüzyılda öğretmen niteliği nasıl olmalıdır? Öğrenci ve öğretmenler hangi nitelik ve yeterliliklere sahip olmalıdır? Sorularına alınan cevaplar doğrultusunda yapılan çalışmada MEB (2006) bir öğretmende olması gereken bazı yeterlilik belirlemiştir. Bu yeterlikler öğretmen öğrenciyi tanıyabilmeli, öğrencinin gelişimin ve öğrenmesini izleyip değerlendirebilmeli, öğrenme ve öğretme sürecini yürütebilmeli, kişisel ve mesleki gelişimin sağlayabilmeli, toplum, okul ve aile ile iş birliği içerisinde olmalı ve içerik ve program bilgisine sahip olmalı şeklinde belirlenmiştir.

2.2.1. MEB’na Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri

Ülkemizde, öğretmenlerde aranan nitelik ve yeterliliklerin belirlenmesi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda (1973) öğretmenliğin bir “ihtisas mesleği” olduğu vurgulanmıştır. Bu kanunun 45’inci maddesinde “öğretmen adaylarında genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon bakımından aranacak nitelikler Milli Eğitim Bakanlığınca tespit olunur” ifadesi yer almaktadır (MEB, 1973).

MEB’ında öğretmen yeterlilikleri ile ilgili ilk resmi çalışmalar ise 1999 yılında başlanmıştır. İlk olarak MEB ve çeşitli üniversitelerin temsilcilerinden oluşan “Öğretmen Yeterlilikleri Komisyonu” oluşturulmuştur (MEB, 2017).

MEB’na 2001 yılında öğretmen becerilerini belirlemek amacıyla “Çağdaş Öğretmen Nasıl Olmalı?” başlığıyla çalışmalar başlatılmıştır. Öğretmen yeterliliklerine ilişkin 2008 yılında genel öğretmenlik yeterlilikleri ve bütün öğretmenlik branşlarına ilişkin özel yeterlik alanlarının tanımlandığı bir kitap yayınlanmıştır. Bu kitaba göre genel öğretmen yeterlilikleri; “kişisel ve mesleki değerler- mesleki gelişim”, “öğrenciyi tanıma”, “öğretme ve öğrenme süreci”, “öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme”, “okul, aile ve toplum ilişkileri” ve “program ve içerik bilgisi” olarak altı ana yeterlilik alanı olarak ele alınmıştır (MEB, 2008).

Öğretmenlerin kişisel gelişimlerinin ve mesleki ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak ‘kişisel ve mesleki değerler- mesleki gelişim’ yeterlik alanını ortaya çıkarmaktadır. ‘Öğrenciyi tanıma’ teması kapsamında öğrencilerin özelliklerinin bilinmesi ve ilgi alanlarına göre yönlendirmelerin yapılması söz konusudur. Bu tema kapsamında öğrencilerin yetenekleri, kişilik özellikleri, yatkınlıkları ve güçlü yönleri göz önünde bulundurulmaktadır. ‘Öğrenme ve öğretme süreçleri’ kapsamında derslerde belirlenen hedef ve kazanımların öğrencilerin potansiyeline yönelik aktif hale getirilmesi yer almaktadır. Bu kapsamda öğretmenin öğrenme ortamını canlandırması, materyallerin tasarlanmasını sağlaması, ders dışı etkinliklerin organizasyonlarını yapılması gibi durumlar söz konusudur. ‘Öğrenmeyi, gelişimi izleme’ süreci öğretmenler tarafından öğrencilerin ders kapsamında aldıkları verimin gözlemlenmesi ve çeşitli ölçme araçları aracılığıyla değerlendirilmesi olarak anlamlandırılmıştır. Öğretmen, öğrencilerin ders kapsamında aldığı verimi ve öğrenme sürecini değerlendirmelerine dair elde ettiği verileri eğitim paydaşlarına aktarmakla da sorumludur. Bu tema kapsamında ölçme araçları belirleme veya belirlenen ölçme araçlarını uygulama gibi sorumlulukları da bulunmaktadır. ‘Okul, aile ve toplum ilişkileri’ ele alındığında sosyokültürel ve ekonomik çevrenin etkisi gözlemlenerek ve gelişim sürecine katkı sağlamak da önemlidir. ‘Program ve içerik bilgisi’ alanında öğretmenlerden kendi branşlarına hâkim olması, amaçlarını ve hedeflerini iyi bilmesi, öğretim tekniklerini buna göre kurgulaması gerekmektedir (MEB, 2015). 21. Yüzyıl öğretmen becerilerinin kapsamlı bir şekilde değerlendirilebilmesi için ulusal kaynakların yansırı uluslararası alanyazında kabul görmüş bazı öğretmen yeterliliklerinin incelenmesi daha uygun olacaktır. Örneğin ISTE standartlarında belirtilen öğretmen yeterlilikleri, uluslararası alanyazında yer edinmiş ve kabul görmüştür.

2.2.2. ISTE Standartları’na Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri

ISTE (The International Society for Technology in Education), eğitim teknolojisi kullanım standardı öneren uluslararası bir topluluktur. Eğitim teknolojileri alanında kullanıcılarda bulunması gereken yeterlikleri tanımlayan standartlar oluşturma çalışmalarını 1993 ile 2008 yılı arasında yürütülmüştür. Öğrenci, öğretmen, yönetici, koç ve bilgisayar

bilimi eğitimcileri olmak üzere beş farklı alanda yeterlilikler sınıflandırılmıştır (Orhan, Kurt, Ozan, Som Vural ve Türkan, 2014). Öğretmenler için ISTE standartları, sözü edilen topluluk tarafından 2000 yılında geliştirilen ve 2008 yılında güncellenen öğretmenlerin teknoloji kullanım yeterliklerini açıklayan standartlardır. Bu topluluk tarafından 2008 yılında güncellenen öğretmen yeterlilikleri, geleceğin öğretmenlerini hazırlamaya yönelik bir proje kapsamında geliştirilmiş ve NETS-T (Öğretmenler için Ulusal Eğitim Teknolojileri Standartları-National Educational Technology Standards for Teachers) adıyla alanyazına kazandırılmıştır (ISTE Standards-T, 2008). Ancak 2015 yılında yapılan bir değişiklikle bu standartların adı “Öğretmenler için ISTE Standartları” olarak değiştirilmiştir (ISTE, 2015). Öğretmenler için ISTE Standartlarında yer alan yeterlik alanları aşağıda sunulmuştur (Akt. Orhan ve ark., 2014):

- Öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırma ve yaratıcılığını teşvik etme
- Dijital çağa uygun öğrenme ortamları ve değerlendirme etkinlikleri tasarılma ve geliştirme
- Dijital çağda çalışma ve öğrenme konusunda model olma
- Dijital vatandaşlıkta model olma
- Mesleki gelişim ve liderlik etkinliklerine katılmadır.”

Öğretmenlerin, öğrencilerinin yaratıcı ve yenilikçi düşünceleri, gerçek yaşam problemlerini teknoloji destekli olarak çözmeleri ve ileri düzey bilgiler edinebilmeleri için onlara model olmaları, onları desteklemeleri ve teşvik etmeleri beklenmektedir. Öğretmenlerin, öğrencilerini değerlendirirken sadece bilgiyi değil beceri ve tutumları da ölçebilmek için güncel teknolojilerden yararlanmaları gerektiği ifade edilmektedir. Öğretmenler; bilgi, beceri ve deneyim birikimlerini küresel ve dijital kaynaklar kullanarak sergilemeleri, bir başka ifade ile bu kaynakları kullanmadaki deneyimlerini model olma yoluyla öğrencilerine aktarmaları beklenmektedir. Bu durum öğretmenlerin sürekli olarak dijital alandaki gelişmeleri takip edip, kendilerini bu alanlarda geliştirmeleri ve uygulayabilmelerini gerektirir. Öğretmenlerin dijital ortamlarda gerçekleşen sosyal ve kültürel konular ya da problemler ile ilgili bilgi sahibi olması ve bu durumlarla ilgili

öğrencilerine rol model olması, dijital vatandaşlıkta model olma kapsamındadır. Mesleki gelişim ve liderlik etkinliklerine katılma yeterlik alanı ise öğretmenlerin dijital kaynak ve araçları kullanırken kendini güncel tutabilmesini vurgulamaktadır. Teknoloji kullanımında öğretmenlerin sürekli meydana gelen değişimi takip edebilmek için yaşam boyu öğrenme becerilerini kullanmaları gerekir.

Öğretmenler için ISTE standartları, uluslararası alanyazında kabul görmüş olmasına rağmen, önerilen bu standartlar topluluğun kuruluş amacına bağlı olarak eğitimde teknoloji kullanımı çerçevesiyle sınırlıdır. Öğretmenlik becerileri teknoloji kullanımlarının yansira pedagojik beceriler, iletişim becerileri gibi ders sürecinde ihtiyaç duyulan becerileri de kapsamaktadır (Ainley ve Luntley, 2007). Buna bağlı olarak uluslararası alanyazında kabul görmüş, Lemov (2010) tarafından öne sürülen etkili bir öğretim için öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlilikler çalışmanın devamında verilmiştir.

2.2.3. Lemov'a Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri

Öğretmenler için 21. yüzyıl becerilerinin belirlenmesine yönelik Lemov (2010) öğretmenlerin öğretim becerilerinin geliştirilmesi için 49 teknik belirlemiştir. Bu teknikler yedi ana başlık altında gruplandırılmıştır (Lemov, 2010; akt., Orhan Göksün, 2016).

- “• Yüksek akademik beklenti oluşturma
- Akademik başarı için planlar yapma
- Dersi yapılandırma ve sunma
- Öğrencinin derse katılımını sağlama
- Güçlü bir sınıf kültürü oluşturma
- Yüksek davranışsal beklentiler oluşturma ve sürdürme
- Karakter ve dürüstlüğü yapılandırmadır.”

Lemov (2010), öğrencinin derse katılımını sağlamak için çeşitli oyunlar, sorular, sıra dışı uyaranları kullanarak öğrencinin dikkatini derse ya da öğretmene çekme ve öğrencinin ders sürecine aktif katılımının sağlanabileceğini belirtmiştir. Yüksek akademik beklenti oluşturma ile derslerden tatmin edici düzeyde notlar alabilmeyi içermektedir. Öğrencilerin

bu alanda beklenti geliştirmeleri ya da kendilerine hedef belirlemelerini sağlayabilmekle ilişkilidir. Akademik alanda başarı sağlayabilmek için retmenlerin planlamalar yapmaları gerekmektedir. Bu planlamalarda, rencilerin sahip oldukları niteliklerin dikkate alınması önem arz etmektedir. Dersin yapılandırılması ve rencilerin ilgisini çekebilecek şekilde işlenmesi ile rencilerin derse katılımları sağlanabilir. rencilerin derslere olan ilgilerinin arttırılması konusunda özellikle modellenerek, somut hale getirilerek sunulması ifade edilmektedir. Güçlü bir sınıf kültürü oluşturma başlığı sınıfı rencilerin çok çalıştığı, örnek oluşturacak biçimde karakterlerini sergileyebildikleri yerlere dönüştürmek için uygulanması önerilen teknikleri içermektedir. Yüksek davranışsal beklentiler oluşturma ve sürdürme başlığı rencinin sınıf içinde sergilemesi gereken olumlu davranışları oluşturma ve pekiştirme süreçlerini ifade eder. İlk bakışta yüksek davranışsal beklentiler oluşturma ve sürdürme başlığı akademik beklentiler başlığı ile benzerlikler gösterdiği düşünülse de akademik beklentiler başlığı altında incelenen tekniklerin, başarı bir başka ifade ile beklentilerin karşılanması ile sona ermektedir. Davranışsal beklentiler başlığı altında işe koşulan teknikler oluşturulan davranışın sürdürülebilirliğinin sağlanması, bir başka ifade ile pekiştirme süreçleri ile son bulur (Lemov, 2010; akt., Orhan Göksün, 2016). Sözü edilen 49 tekniğin geneline bakıldığında donanımlı bir üretmenin okuyan, araştıran, sınıf ortamında güvenilir ve duygusal bir ortam özelliklerini oluşturabilen, etkili biri olması beklenmektedir.

2.2.4. Melvin'e Göre 21. Yüzyıl reten Becerileri

21. Yüzyıl üreten becerilerinin belirlenmesi üzerine yapılmış olan ve uluslararası alanda kabul gören bir diğer çalışma da Melvin'e (2011) aittir. retmen değerlendirmeleri ağırlıklı olarak doğrudan üretim ile ilgili en temel düzeyde retmen yeterlikleri göz önünde bulundurulurak gerçekleştirilmekte ve retmenlerin kendilerini yargılandıkları gibi hissetmelerine neden olmaktadır (Sclan, 1994). Bu tür değerlendirmeler retmenlerin risk altında hissetmelerine neden olduğundan üretmenler genel hatlarıyla üretim programının gereklerini yerine getirip değerlendirmeden olumlu sonuçlar almayı amaçlamaktadırlar. Bu eğilim retmenlerin pedagojik becerilerini kullanmalarının ve kendilerini bu alanda geliştirmelerinin önünde engel teşkil etmektedir (Millman ve Darling-

Hammond, 1990; Searfoss ve Enz, 1996; Konan ve Yılmaz, 2018). Sözü edilen şekilde öğretmenlerin sadece öğretim programı çerçevesinde değerlendirildiği geleneksel öğretmen değerlendirmeleri, dinamik ve üretken okul çevreleri için uygun bulunmamaktadır (Searfoss ve Enz, 1996). Ulusal alanyazında öğretmenlerin değerlendirmelere karşı olumsuz bir bakış açısına sahip oldukları (Kapusuzoğlu, 2008), öğretmen değerlendirmelerine yeni yaklaşımların işe koşulması gerektiği (Altun, 2014; Beycioğlu ve Dönmez, 2009; Memduhoğlu ve Zengin, 2012; Konan ve Yılmaz, 2018; Sayın ve Arslan, 2017) yönünde görüşler bulunmaktadır.

Öğretmen değerlendirmelerinde kullanılabilecek öğretmenlerin performansları üzerine yoğunlaşan yeni bir model önermek amacıyla yola çıkılan çalışmada öğretmenlere bir takım performans ölçütleri geliştirilmiştir. Bu ölçütler şu şekilde sıralanabilir (Melvin, 2011):

- Değişim için ortamları düzenleme
- Kişisel alan ve materyalleri düzenleme
- Yansıtıcı öğretim modeli
- Lider olarak model olma
- Ders aralarında uygulamalar yapma
- Ebeveynler ile işbirliği yapma
- Vatandaşlık kültürü oluşturma.

Melvin'e (2011) göre yukarıda sıralanan bu ölçütlerde belirlenen becerilerin, öğretmenlerce ne oranda kullanıldıklarının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu becerileri yüksek düzeyde kullanan öğretmenlerin mesleklerinde iyi oldukları düşünülebilir. Değişim için ortamları düzenleme ölçütüyle, öğretmenlerin değişim süreçlerini kendilerinin oluşturmasını ve yönetebilmesini kapsamaktadır. Değişim iki şekilde meydana gelir; birinde değişim meydana gelir kişi bunu takip eder, diğerinde ise kişi değişimi kendisi yaratır (Carroll ve Foster, 2008). İçinde bulunulan çağda beklemektense değişimi yaratma daha verimli sonuçların elde edilmesini sağlamaktadır. Buna göre öğretmenlerin yaratıcılıklarını kullanarak öğretim ortamlarını daha işlevsel hale getirmeleri öne çıkmaktadır.

Kişisel alanları ve materyalleri düzenleme ölçütü; öğretim ortamlarını öğrencilere ve kazanımlara göre düzenleyebilme ve sınıf kültürü oluşturabilmeyi kapsamaktadır. Melvin'e (2011) göre iyi bir öğretmen, güvenli, dengeli, disiplinli ve her bir öğrenenin eşit olduğu sınıf ortamları oluşturabilmek için kurallar içeren ve herkesin bu kurallara uymasının sağlandığı bir sınıf kültürü oluşturmalıdır. Sınıf kuralları öğrencilerle birlikte eğitim-öğretim yılı başında ya da dönem başında belirlenmeli, öğrenenlerin görebilecekleri bir yerde bulundurulmalı ve öğrenenlerin bu kurallara uymaları sağlanmalıdır. Böylece öğrenme ortamında bir düzen sağlanarak, öğretimin etkinliği de artırılabilir.

Yansıtıcı öğretim modeli; öz değerlendirmeyi, yapılandırmacı yaklaşımı ve eleştirel düşünme becerilerini içermektedir. Bu modele göre öğretmen öz değerlendirmeler yaparak, süreç içinde eleştirel düşünme becerilerini kullanabilir. Böylece öğretmen kendinden kaynaklanan problemlerin farkında olacak ve çözüm üretebilecektir. Bunun yansıra öğretmenler, öğrenenlerin öz düzenleme yapabilmeleri yönünde kılavuzluk yapabilirler. Hem öğretmenlerin hem de öğrenenlerin özeleştirisi ve öz düzenleme yapabildiği öğrenme ortamlarında başarı sürdürülebilir hale getirilebilir. Bu durum öğretmenin olumlu yönde performans göstermesi olarak yorumlanabilir.

Öğretim sürecinde lider konumundaki öğretmenlerin, deneyimlerini ve ileriye yönelik görüşlerini öğrenenlerle paylaşması gerektiğini ileri süren Melvin'e (2011) göre, öğrenenler öğretmenlerini lider olarak kabul ettiklerinde ve saygı duyduklarında, öğretmenlerinin bazı hatalarını görmezler. Öğretmenin içtenlikle öğrenenlerle paylaşımında bulunması, ona duyulan saygıyı ve yakınlığı artırır. Öğrenenler lider olarak kabul ettikleri öğretmenlerini rol model olarak görürler. Öğretimin kolaylaşması, etkinliğinin ve kalıcılığının artması, öğretmenin öğrenenler tarafından model olarak kabul edilmesiyle ilişkilidir.

Ders araları öğrenenlerin, zihinsel ve bedensel olarak rahatlama ayırdıkları zaman dilimidir. Bu zaman dilimi öğrenenlerin öğrenememe kaygısı taşımadan etkili öğrenmeye açık olabildikleri gibi ders sürecinden belirli bir süre ayır kalan öğrenenlerin tekrar ders sürecine güdülenmeleri zaman alabilir. Melvin'e (2011) göre bu süreçler örtük biçimde

öğretime hizmet edene ya da öğrenenin öğrenme süreçlerinden ayrılmasını önleyen etkinliklerle doldurulursa, öğretim kalitesi artırılmasının yanı sıra öğretmenin öğrenenleri güdüleyememe olasılığının da önüne geçilir. Buna göre iyi bir öğretmenin ders aralarında da etkili öğretime hizmet eden faaliyetlerde bulunması veya hazırlık yapması gerektiği ifade edilmiştir.

Ebeveynler ile iş birliği yapma ölçütü öğretmenin ebeveynleri bilgilendirmenin ötesine geçerek öğretimin tüm süreçlerine dahil edebilmesiyle ilişkilidir. İyi öğretmen ebeveynlerin; öğrenenlere model olması, öğrenenlerin problemlerini çözme sürecine kılavuzluk etme, uyum sorunlarının önüne geçme ve sınıf kültürüne katkıda bulunma gibi becerileri edinmelerini sağlamaya yönünde faaliyetlerde bulunmalıdır. Ebeveynlerle etkili iletişim ile işbirliği oluşturmalı ve sürekliliğini sağlayabilmelidir.

2.3. İlgili Çalışmalar

Orhan Göksun (2016) çalışmasında, öğretmen adaylarının 21. yy. öğrenen becerileri ve 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda öğretmen adayları ve 21. yy. öğrenen becerilerini ve dört alt boyutuna (bilişsel beceriler, otonom beceriler, iş birliği ve esneklik becerileri ve yenilikçilik becerileri) ilişkin becerileri ile 21. yy. öğretmen becerilerini ve beş alt boyutuna (yönetmel beceriler, teknopedagojik beceriler, onamacı beceriler, esnek öğretme becerileri ve üretimsel beceriler) ilişkin becerileri orta düzeyin üstünde kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının, 21. yy. öğreten becerileri kullanımlarının ise üniversite, cinsiyet ve üniversite*bölüm değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur. 21. yy. öğrenen becerilerinin kullanımının, 21. yy. öğreten becerilerini anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Buna bağlı olarak çalışmada yer verilen “öğretmenler kendi öğrenmelerine paralel biçimde öğretirler” önermesi doğrulanmıştır.

Kıyasoğlu (2019) çalışmasında, sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğrenen ve öğreten becerilerini konu almıştır. Çalışma sonucunda sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğrenen ve öğreten becerileri yüksek bulunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğrenen becerilerinin cinsiyete, pedagojik formasyon durumuna, öğrenim durumuna, yaşa ve kıdeme göre anlamlı

farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretmen becerileri cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmemiştir. Ancak yönetsel becerileri, onamacı beceriler ve üretimsel beceriler alt boyutlarında kadın öğretmenlerin beceri düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretmen becerileri pedagojik formasyon durumuna, yaşa ve kıdeme göre anlamlı farklılık bulunmadığı belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretmen becerileri öğrenim durumuna göre farklılık göstermediği görülmüştür. Ancak esnek öğretme becerilerinde lisansüstü mezunların lisans ve ön lisans mezunlarına oranla 21. yy. becerileri daha yüksek bulunmuştur.

Kaya (2020) çalışmasında, sınıf öğretmeni adaylarının 21. yy. becerileri kapsamında girişimcilik becerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda, öğretmen adaylarının kendilerine yönelik 21. yy. becerileri ile girişimcilik beceri düzeylerinin hem ölçeğin genelinde hem de alt boyutlarında orta değerlerin üzerinde olduğu bulunmuştur. Akademik başarısı yüksek olan ve birinci sınıfta öğrenim gören öğretmen adayların 21. yy. becerilene sahip olma durumları daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca, kadın öğretmen adaylarının kariyer bilinçlerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. 21. yy. becerileri ile girişimcilik becerileri arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki tespit edilmiştir.

Kozikoğlu ve Özcanlı (2020) yapmış oldukları çalışmalarında, öğretmenlerin 21. yy. öğretmen becerileri ile mesleğe adanmışlıkları arasındaki ilişkiyi konu almışlardır. 21. yy. becerileri ve mesleğe adanmışlık düzeyleri yüksek bulunmuştur. Kadın öğretmenlerin mesleğe adanmışlıklarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin mesleğe adanmışlıkları; lisansüstü eğitim yapma isteğine, okul kademesine ve branşa göre farklılaşmamıştır. Lisansüstü eğitim yapmak isteyen ve ilkokulda görev yapan öğretmenlerin 21. yy öğretmen beceri düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Çalışmasa 1-5 yıl arası deneyime sahip öğretmenler ile 16 yıl ve üzeri deneyime sahip öğretmenlerin mesleğe adanmışlık ve 21. yy öğretmen becerilerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin mesleğe adanmışlıkları ve 21. yy öğretmen becerileri arasında orta düzeyde, pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur.

Karabekmez (2021) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişkiyi konu almıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerinin yönetsel beceriler ve onamacı beceriler alt boyutlarında yer alan ifadeleri “her zaman” şeklinde cevapladıkları tespit edilmiştir. Teknopedagojik beceriler, üretimsel beceriler ve esnek öğretme becerileri alt boyutlarında yer alan ifadelere “genellikle” katıldıkları bulunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerini kullanımlarının cinsiyet, eğitim durumu ve kıdem değişkenlerine göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ile eleştirel düşünme becerileri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

Kavukçu (2021) çalışmasında, fen bilimleri öğretmenlerinin 21. yy becerileri düzeylerinin konu almıştır. Fen bilimlerinin öğretmenlerinin 21. yy becerileri öz yeterlilik algılarının, girişimcilik düzeylerinin ve problem çözme becerilerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin 21. yy. becerileri öz yeterlilik algıları ile girişimcilik düzeyleri arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur. 21. yy becerileri öz yeterlilik algıları ile problem çözme becerileri arasında pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mesleki kıdemi 16 yıl ve üzeri olan fen bilimleri öğretmenlerinin 21. yy becerileri öz yeterlilik algıları ölçeğinin bilgi, medya ve teknoloji becerilerinin 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip fen öğretmenlerine göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma, tarama modellerinden “*İlişkisel Tarama Modeli*” ne uygun olarak hazırlanmıştır. Bu kapsamda, sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerileri kullanım düzeylerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. ‘İki ya da daha çok değişken arasında birlikte değişim varlığını belirlemeyi amaçlayan tarama yaklaşımı vardır. Buna ilişkisel tarama yaklaşımı denilmektedir’ (Karasar, 1984, s.83).

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Denizli ili Honaz ilçesinde ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Gönüllülük esasına dayanan bu çalışmada evren kapsamındaki her öğretmene Google Forms üzerinden hazırlanan anket formu sosyal mecralar aracılığıyla ulaştırılmıştır. Formu eksiksiz dolduran 104 sınıf öğretmeninden elde edilen veriler değerlendirmeye alınmıştır. Katılımcı sınıf öğretmenlerine ait kişisel veriler tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3. 1. *Sınıf Öğretmenlerinin Kişisel Özelliklerine İlişkin Veriler*

		n	%
Cinsiyet	Kadın	80	76,9
	Erkek	24	23,1
Yaş	37 yaş ve altı	30	28,8
	38-42 yaş arası	28	26,9
	43-49 yaş arası	23	22,1
	50 yaş ve üstü	23	22,1
Medeni durum	Bekar	16	15,4
	Evli	88	84,6
Mesleki kıdem	10 yıl ve altı	10	9,6
	11-15 yıl arası	27	26,0
	16-20 yıl arası	27	26,0
	21 yıl ve üstü	40	38,5
Bulunduğu okuldaki kıdem	4 yıl ve altı	30	28,8
	5-9 yıl arası	32	30,8
	10-14 yıl arası	21	20,2
Okuttuğu sınıf düzeyi	15 yıl ve üstü	21	20,2
	1. sınıf	20	19,2
	2. sınıf	25	24,0
	3. sınıf	30	28,8
Güncel konuları (Gazete, dergi, bülten vb. süreli yayınlar) takip etme	4. sınıf	29	27,9
	Takip etmem	4	3,8
	Bazen takip ederim	39	37,5
Toplam	Günlük takip ederim	61	58,7
		104	100,0

Sınıf öğretmenlerinin 80'i (%76,9) kadın, 24'ü (%23,1) erkektir. Öğretmenlerin; 30'unun (%28,8) 37 yaş ve altı, 28'inin (%26,9) 38-42 yaş arası, 23'ünün (%22,1) 43-49 yaş arası ve 23'ünün (%22,1) 50 yaş ve üstü olduğu belirlenmiştir. 16 (%15,4) öğretmen bekar, 88 (%84,6) öğretmen evlidir. Mesleki kıdemlerine bakıldığında; 10'unun (%9,6) 10 yıl ve altı 27'sinin (%26) 11-15 yıl arası, 27'sinin (%26) 16-20 yıl arası, 40'ının (%38,5) 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip oldukları belirlenmiştir. Buldukları okuldaki kıdeme bakıldığında; 30'unun (%28,8) 4 yıl ve altı, 32'sinin (%30,8) 5-9 yıl arası, 21'inin (%20,2) 10-14 yıl arası, 21'inin (%20,2) 15 yıl ve üstü yıldır aynı okulda çalıştıkları bulunmuştur. Öğretmenlerin 20'si (%19,2) 1. sınıfları, 25'i (%24) 2. sınıfları, 30'u (%28,8) 3. sınıfları ve 29'u (%27,9) 4. sınıfları okuttuğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin 4'ünün (%3,8) güncel konuları takip etmediği, 39'unun (%37,5) bazen takip ettiği ve 61'inin (%58,7) günlük takip ettiği bulunmuştur.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada hedeflenen amaca ulaşılabilme ve gerekli olan verileri elde edebilmek için toplamda üç veri toplama aracı kullanılmıştır:

1. Kişisel bilgi formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunda; öğretmenlerin cinsiyetlerini, yaşlarını, medeni durumlarını, mesleki kıdemlerini, çalıştıkları okuldaki hizmet yıllarını, okuttukları sınıf düzeylerini ve güncel konuları takip etme durumlarını belirlemeye yönelik yedi soru bulunmaktadır.

2. 21. yy. Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği

Bu çalışmada, Orhan Göksün (2016) tarafından geliştirilen '21. yy. Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği' kullanılacaktır. Ölçek beş alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar; yönetsel beceriler (5,8,9,10,11,12,15,16,17,20,21,25), teknopedagojik beceriler (6, 7, 19, 22, 23, 24, 26, 27), onamacı beceriler (1,4,18), esnek öğretme becerileri (2,3) ve üretimsel becerilerdir (13,14). Ölçeğin toplam Cronbach Alfa değeri ise 0.979 olarak belirlenmiştir. Alt boyutlar için ulaşılan Cronbach Alfa değerleri; yönetsel beceriler için 0.856, teknopedagojik beceriler için 0.716, onamacı beceriler için 0.763, esnek öğretme becerileri için 0.821 ve üretimsel beceriler için 0.581 olarak hesaplanmıştır. 5' li likert tipi bir ölçektir. Bu çalışmada ölçeğin toplamı ve alt boyutları için elde edilen Cronbach Alfa değerleri tablo 3.2'de verilmiştir.

Tablo 3. 2. 21. yy. Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği'nin ve Alt Boyutlarının Cronbach Alfa Değerleri

	Soru sayısı	Cronbach Alfa
Yönetsel beceriler	12	0,857
Teknopedagojik beceriler	8	0,766
Onamacı beceriler	3	0,555
Esnek öğretme becerileri	2	0,890
Üretimsel beceriler	2	0,644
Toplam Ölçek	27	0,917

3.4. Verilerin Analizi

Veriler bilgisayar ortamında, SPSS programı ile analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için Skewness ve Kurtosis/ çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve tablo 3.3'te verilmiştir.

Tablo 3. 3. *Verilerin Çarpıklık ve Basıklık Değerleri*

	N	Ort.	s.s.	Skewness	Kurtosis
Yönetmel beceriler	104	4,1322	0,45667	-0,230	-0,026
Teknopedagojik beceriler	104	3,9002	0,49524	-0,212	0,517
Onamacı beceriler	104	4,7564	0,31922	-1,311	1,091
Esnek öğretim becerileri	104	3,5673	0,84203	0,157	-0,503
Üretimsel beceriler	104	4,0817	0,65770	-0,334	-0,537

Verilerin normal dağılım göstermesi için ± 3 aralığında olması beklenir (Terzi, 2019).

Tablodaki Skewness ve Kurtosis değerlerine göre verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Verilerin analizinde parametrik testler (aritmetik ortalama, standart sapma, t testi ve ANOVA) kullanılmıştır. Elde edilen veriler analiz edilip, tablolaştırıp yorumlanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR

Bu bölümde, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Denizli ili Honaz ilçesinde ilkokullarda görev yapan 104 sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretme becerilerini kullanım düzeylerine ilişkin görüşleri alınarak elde edilen veriler yer almaktadır.

4.1. Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğretme Becerilerine İlişkin Algı Düzeyleri

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretme becerilerini kullanım düzeylerine ilişkin bulgular 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4. 1. *Sınıf Öğretmenlerinin 21. yy. Öğretme Becerilerini Kullanım Düzeylerine İlişkin Bulgular*

Alt Boyutları	n	$\bar{X}$	s	Min.	Maks.
Yönetsel beceriler	104	4,13	0,456	2,92	5,00
Teknopedagojik beceriler	104	3,90	0,495	2,38	5,00
Onamacı beceriler	104	4,75	0,319	3,67	5,00
Esnek öğretme becerileri	104	3,56	0,842	1,50	5,00
Üretimsel beceriler	104	4,08	0,657	2,50	5,00

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretme becerilerini kullanım düzeylerine bakıldığında tüm alt boyutlarda genel olarak puan ortalamalarının yüksek olduğu görülmüştür. Onamacı beceriler alt boyutu 4,75 ortalama ile en yüksek, esnek öğretme becerileri alt boyutu 3,56 ortalama ile en düşük puana sahiptir. Ölçeğin alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan korelasyon analizi bulguları tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4. 2. *21. yy. Öğretme Becerileri Kullanım Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Bulguları*

	Yönetsel beceriler	Teknopedagojik beceriler	Onamacı beceriler	Esnek öğretme becerileri	Üretimsel beceriler	
Yönetsel beceriler	kk	1				
	p					
Teknopedagojik beceriler	kk	,680**	1			
	p	0,000				
Onamacı beceriler	kk	,580**	,482**	1		
	p	0,000	0,000			
Esnek öğretme becerileri	kk	,575**	,527**	,357**	1	
	p	0,000	0,000	0,000		
Üretimsel beceriler	kk	,665**	,538**	,319**	,468**	1
	p	0,000	0,000	0,001	0,000	

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin yönetsel beceriler alt boyutu ile teknopedagojik beceriler ve üretimsel beceriler alt boyutları arasında pozitif yönde yüksek düzeyde, onamacı beceriler ve esnek öğretme becerileri alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Teknopedagojik beceriler alt boyutu ile onarmacı beceriler, esnek öğretme becerileri ve üretimsel beceriler alt boyutları arasında orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur. Onamacı beceriler alt boyutu ile esnek öğretme becerileri ve üretimsel beceriler alt boyutları arasında düşük düzeyde, esnek öğretme becerileri ile üretimsel beceriler alt boyutu arasında orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur.

4.2. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetleri ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin cinsiyetleri ile 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular tablo 4.3'te verilmiştir.

Tablo 4. 3. Öğretmenlerin Cinsiyetleri ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

	Cinsiyetiniz	n	$\bar{X}$	s	t	p
Yönetsel beceriler	Kadın	80	4,14	0,42	0,342	0,733
	Erkek	24	4,10	0,58		
Teknopedagojik beceriler	Kadın	80	3,83	0,47	2,670	0,009
	Erkek	24	4,13	0,52		
Onamacı beceriler	Kadın	80	4,77	0,32	0,596	0,552
	Erkek	24	4,72	0,31		
Esnek öğretme becerileri	Kadın	80	3,51	0,76	1,215	0,227
	Erkek	24	3,75	1,06		
Üretimsel beceriler	Kadın	80	4,09	0,65	0,339	0,735
	Erkek	24	4,04	0,69		

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerileri teknopedagojik beceriler alt boyutu ile cinsiyet arasında anlamlı farklılık bulunmuş ($p=0,009$) ve erkeklerin (4,13) kadınlara (3,83) oranla teknopedagojik becerilerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer tüm alt boyutlarda ise cinsiyete göre anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

4.3. Sınıf Öğretmenlerinin Yaşları ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin yaşları ile 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular tablo 4.4'de verilmiştir.

Tablo 4. 4. Öğretmenlerin Yaşları ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

	Yaş Değişkeni	n	$\bar{X}$	s	F	p	Fark
Yönetmel beceriler	37 yaş ve altı	30	3,99	0,487	2,669	0,052	-
	38-42 yaş arası	28	4,06	0,383			
	43-49 yaş arası	23	4,21	0,525			
	50 yaş ve üstü	23	4,31	0,365			
Teknopedagojik beceriler	37 yaş ve altı	30	3,84	0,477	2,374	0,075	-
	38-42 yaş arası	28	3,74	0,503			
	43-49 yaş arası	23	4,01	0,436			
	50 yaş ve üstü	23	4,05	0,519			
Onamacı beceriler	37 yaş ve altı (1)	30	4,66	0,360	2,828	0,042	2-4, 3-4
	38-42 yaş arası (2)	28	4,69	0,350			
	43-49 yaş arası (3)	23	4,86	0,194			
	50 yaş ve üstü (4)	23	4,84	0,281			
Esnek öğretme becerileri	37 yaş ve altı	30	3,56	0,887	0,368	0,766	-
	38-42 yaş arası	28	3,44	0,820			
	43-49 yaş arası	23	3,58	0,861			
	50 yaş ve üstü	23	3,69	0,822			
Üretimsel beceriler	37 yaş ve altı	30	4,00	0,682	1,257	0,293	-
	38-42 yaş arası	28	3,98	0,686			
	43-49 yaş arası	23	4,08	0,685			
	50 yaş ve üstü	23	4,30	0,538			

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerileri onamacı beceriler alt boyutu ile yaş değişkeni arasında anlamlı farklılık bulunmuş ($p=0,042$) ve 50 yaş ve üstü olan öğretmenlerin onamacı beceri düzeylerinin 38-42 yaş aralığı ve 43-49 yaş aralığındaki öğretmenlere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer alt boyutlarda ise yaş değişkenine göre anlamlı farklılık oluşmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

4.4. Sınıf Öğretmenlerinin Medeni Durumları ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin medeni durumları ile 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular tablo 4.5'te verilmiştir.

Tablo 4. 5. *Öğretmenlerin Medeni Durumları ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular*

	Medeni durum	n	$\bar{X}$	s	t	p
Yönetmel beceriler	Bekar	16	4,21	0,44	0,733	0,441
	Evli	88	4,12	0,46		
Teknopedagojik beceriler	Bekar	16	4,09	0,35	1,644	0,103
	Evli	88	3,87	0,51		
Onamacı beceriler	Bekar	16	4,73	0,35	0,370	0,712
	Evli	88	4,76	0,32		
Esnek öğretme becerileri	Bekar	16	3,69	0,85	0,619	0,537
	Evli	88	3,55	0,84		
Üretimsel beceriler	Bekar	16	4,31	0,68	1,536	0,128
	Evli	88	4,04	0,65		

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğrenen becerilerinin tüm alt boyutlarında medeni duruma göre anlamlı farklılık oluşmadığı bulunmuştur ($p>0,05$).

4.5. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemleri ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile 21. yy. öğrenen becerileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular tablo 4.6'da verilmiştir.

Tablo 4. 6. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

	Mesleki kıdem	n	$\bar{X}$	s	F	p	Fark
Yönetmel beceriler	10 yıl ve altı (1)	10	4,37	0,49	3,945	0,010	1-2, 2-4
	11-15 yıl arası (2)	27	3,91	0,45			
	16-20 yıl arası (3)	27	4,12	0,39			
	21 yıl ve üstü (4)	40	4,23	0,45			
Teknopedagojik beceriler	10 yıl ve altı (1)	10	4,20	0,56	4,613	0,005	1-3, 3-4
	11-15 yıl arası (2)	27	3,75	0,40			
	16-20 yıl arası (3)	27	3,73	0,57			
	21 yıl ve üstü (4)	40	4,04	0,41			
Onamacı beceriler	10 yıl ve altı	10	4,77	0,35	2,179	0,095	-
	11-15 yıl arası	27	4,67	0,37			
	16-20 yıl arası	27	4,70	0,34			
	21 yıl ve üstü	40	4,85	0,24			
Esnek öğretme becerileri	10 yıl ve altı	10	3,80	0,95	0,494	0,687	-
	11-15 yıl arası	27	3,44	0,82			
	16-20 yıl arası	27	3,63	0,80			
	21 yıl ve üstü	40	3,55	0,87			
Üretimsel beceriler	10 yıl ve altı (1)	10	4,50	0,58	2,834	0,042	1-2
	11-15 yıl arası (2)	27	3,85	0,65			
	16-20 yıl arası (3)	27	4,04	0,65			
	21 yıl ve üstü (4)	40	4,16	0,64			

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin yönetmel beceriler alt boyutunda mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık belirlenmiş ($p=0,010$) ve 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin (3,91) yönetmel beceri düzeyleri 10 yıl ve altı (4,37) ve 21 yıl ve üstü (4,23) mesleki kıdeme sahip olanlara oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin teknopedagojik becerilerinde mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık bulunmuş ve 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin teknopedagojik becerilerinin 10 yıl ve altı ve 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olanlara oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin üretimsel becerileri alt boyutunda mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık bulunmuş ve 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin üretimsel beceri düzeyleri 10 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip olanlara oranla

daha düşük olduğu belirlenmiştir. Onamacı beceriler ve esnek öğretme becerileri alt boyutunda mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık oluşmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

4.6. Sınıf Öğretmenlerinin Çalışılan Okuldaki Kıdem ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin çalışılan okuldaki kıdem ile 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular tablo 4.7’de verilmiştir.

Tablo 4. 7. *Öğretmenlerin Çalışılan Okuldaki Kıdem ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular*

Çalışılan okuldaki kıdem		n	$\bar{X}$	s	F	p	Fark
Yönetmel beceriler	4 yıl ve altı	30	4,18	0,41	0,978	0,406	-
	5-9 yıl arası	32	4,05	0,52			
	10-14 yıl arası	21	4,07	0,37			
	15 yıl ve üstü	21	4,24	0,49			
Teknopedagojik beceriler	4 yıl ve altı	30	4,02	0,50	1,155	0,331	-
	5-9 yıl arası	32	3,82	0,50			
	10-14 yıl arası	21	3,82	0,57			
	15 yıl ve üstü	21	3,94	0,38			
Onamacı beceriler	4 yıl ve altı	30	4,82	0,27	1,001	0,396	-
	5-9 yıl arası	32	4,70	0,36			
	10-14 yıl arası	21	4,71	0,37			
	15 yıl ve üstü	21	4,79	0,25			
Esnek öğretme becerileri	4 yıl ve altı	30	3,57	0,87	0,285	0,836	-
	5-9 yıl arası	32	3,67	0,76			
	10-14 yıl arası	21	3,50	0,85			
	15 yıl ve üstü	21	3,48	0,95			
Üretimsel beceriler	4 yıl ve altı	30	4,22	0,61	0,706	0,551	-
	5-9 yıl arası	32	3,98	0,72			
	10-14 yıl arası	21	4,02	0,58			
	15 yıl ve üstü	21	4,10	0,70			

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin tüm alt boyutlarında çalışılan okuldaki kıdem göre anlamlı farklılık oluşmadığı bulunmuştur ($p>0,05$).

4.7. Sınıf Öğretmenlerinin Okutulan Sınıf Düzeyi ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin çalışılan okutulan sınıf düzeyi ile 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular tablo 4.8’de verilmiştir.

Tablo 4. 8. Öğretmenlerin Çalışılan Okuldaki Kıdem ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Okutulan sınıf		n	$\bar{X}$	s	F	p	Fark
Yönetmel beceriler	1. sınıf	20	4,17	0,48	1,038	0,379	-
	2. sınıf	25	4,10	0,39			
	3. sınıf	30	4,04	0,48			
	4. sınıf	29	4,24	0,47			
Teknopedagojik beceriler	1. sınıf	20	3,90	0,44	0,634	0,595	-
	2. sınıf	25	3,90	0,40			
	3. sınıf	30	3,81	0,59			
	4. sınıf	29	3,99	0,51			
Onamacı beceriler	1. sınıf	20	4,72	0,33	1,452	0,232	-
	2. sınıf	25	4,79	0,30			
	3. sınıf	30	4,68	0,36			
	4. sınıf	29	4,84	0,28			
Esnek öğretme becerileri	1. sınıf (1)	20	3,60	0,68	3,206	0,026	3-4
	2. sınıf (2)	25	3,44	0,91			
	3. sınıf (3)	30	3,30	0,78			
	4. sınıf (4)	29	3,93	0,85			
Üretimsel beceriler	1. sınıf	20	4,20	0,52	1,530	0,211	-
	2. sınıf	25	3,88	0,71			
	3. sınıf	30	4,03	0,66			
	4. sınıf	29	4,22	0,68			

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin esnek öğretme becerileri alt boyutunda okutulan sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmuştur ($p=0,026$) ve 3. sınıfları okutan öğretmenlerin (3,30) esnek öğretme becerilerinin 4. sınıfları okutanlara (3,93) oranla daha düşük olduğu belirlenmiştir. Diğer tüm alt boyutlarda okutulan sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

4.8. Sınıf Öğretmenlerinin Güncel Konuları Takip Etme Durumu ile 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin çalışılan güncel konuları takip etme durumu ile 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular tablo 4.9'da verilmiştir.

Tablo 4. 9. Öğretmenlerin Güncel Konuları Takip Etme Durumu ile 21. yy. Öğreten Becerileri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Güncel konuları takip etme durumu		n	$\bar{X}$	s	F	p	Fark
Yönetmel beceriler	Takip etmem	4	4,02	0,40	1,029	0,361	-
	Bazen takip ederim	39	4,06	0,48			
	Günlük takip ederim	61	4,19	0,44			
Teknopedagojik beceriler	Takip etmem	4	3,78	0,26	0,617	0,541	-
	Bazen takip ederim	39	3,84	0,52			
	Günlük takip ederim	61	3,94	0,49			
Onamacı beceriler	Takip etmem	4 (1)	5,00	0,00	3,367	0,038	1-3, 2-3
	Bazen takip ederim	39 (2)	4,67	0,36			
	Günlük takip ederim	61 (3)	4,80	0,29			
Esnek öğretme becerileri	Takip etmem	4	3,75	1,04	0,530	0,590	-
	Bazen takip ederim	39	3,46	0,85			
	Günlük takip ederim	61	3,62	0,83			
Üretimsel beceriler	Takip etmem	4	3,75	0,87	0,595	0,553	-
	Bazen takip ederim	39	4,06	0,68			
	Günlük takip ederim	61	4,11	0,64			

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin onamacı becerileri alt boyutunda güncel konuları takip etme durumlarına göre anlamlı farklılık bulunmuştur ($p=0,038$) ve güncel konuları günlük takip edenlerin (4,80) onamacı becerilerinin bazen takip edenlere (4,67) oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer tüm alt boyutlarda güncel konuları takip etme durumlarına göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Denizli ili Honaz ilçesinde ilkokullarda görev yapan 104 sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretme becerilerini kullanım düzeylerine ilişkin görüşleri alınarak elde edilen verilere ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

5.1. Tartışma

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğretme becerilerini kullanım düzeylerine bakıldığında tüm alt boyutlarda genel olarak puan ortalamalarının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür. Onamacı beceriler alt boyutu 4,75 ortalama ile en yüksek, esnek öğretme becerileri alt boyutu 3,56 ortalama ile en düşük puana sahiptir. Bu sonuçlar alanyazındaki bazı çalışma sonuçları ile paralellik göstermektedir (Gürültü, Aslan ve Alcı, 2020; Orhan Göksun, 2016). Gürültü, Aslan ve Alcı'nın (2020) yapmış oldukları çalışmada; en düşük puana sahip alt boyut esnek öğretme becerileri iken, en yüksek puana sahip alt boyut onamacı beceriler alt boyutu olduğu görülmüştür. Orhan Göksun'un (2016) öğretmen adayları ile yürüttüğü çalışmasında en yüksek ortalama puan onamacı beceriler alt boyutunda, en düşük puan ortalaması teknopedagojik beceriler alt boyutunda olduğu görülmüştür. Karapekmez'in (2021) Adıyaman ilinde görev yapmakta olan sınıf öğretmenleriyle yaptığı çalışmasında, sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri orta düzeyde bulunmuştur. Farklı çalışmalarda öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretme becerilerinin farklı düzeylerde olması görev yapılan bölgeye ve okula göre farklılık göstermiş olabilir.

Erkeklerin sınıf öğretmenlerinin kadınlara oranla teknopedagojik becerilerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer tüm alt boyutlarda ise cinsiyete göre anlamlı farklılık saptanmamıştır. Karapekmez'in (2021) çalışmasında, yönetsel beceriler ve onamacı beceriler alt boyutlarında erkek öğretmenlerin kadınlara oranla beceri düzeyleri puanları daha yüksek bulunmuştur. Orhan Göksun'un çalışmasında kadın öğretmenlerin erkeklere oranla 21. yy. öğretme becerilerini kullanma düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Çalışma sonuçları arasında farklılık oluşması, Orhan Göksun'un öğretmen adaylarıyla çalışması olabilir. Gürültü, Aslan ve Alcı'nın (2020) çalışmalarında, tüm alt boyutlarda cinsiyete göre anlamlı farklılık oluşmadığı belirlenmiştir. Alanyazındaki bazı çalışmalarda öğretmenlerin 21. yy. becerileri yeterlilik algılarının cinsiyete göre farklılaşmadığı görülmüştür (Çelebi ve Sevinç, 2019; Çiğilli, 2020).

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerileri onamacı beceriler alt boyutunda 50 yaş ve üstü olan öğretmenlerin onamacı beceri düzeylerinin 38-42 yaş aralığı ve 43-49 yaş aralığındaki öğretmenlere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer alt boyutlarda ise yaş değişkenine göre anlamlı farklılık oluşmadığı tespit edilmiştir. Alanyazındaki bazı çalışmalarda öğretmenlerin 21. yy. becerileri yeterlilik algılarının yaşa göre farklılaşmadığı görülmüştür (Çiğilli, 2020; Kıyasoğlu ve Çeviker Ay, 2020)

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin tüm alt boyutlarında medeni duruma göre anlamlı farklılık oluşmadığı bulunmuştur ($p>0,05$). Benzer şekilde Çiğilli'nin (2020) çalışmasında da medeni durumun öğretmenlerin 21. yy. öğreten becerileri üzerinde etkiye sahip olmadığı belirlenmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin yönetsel beceriler alt boyutunda 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin yönetsel beceri düzeyleri 10 yıl ve altı ve 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olanlara oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. 16-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin teknopedagogik becerilerinin 10 yıl ve altı ve 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olanlara oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin üretimsel beceri düzeyleri 10 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip olanlara oranla daha düşük olduğu belirlenmiştir. Onamacı beceriler ve esnek öğretme becerileri alt boyutunda mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık oluşmadığı görülmüştür. Karapekmez'in (2021) çalışmasında, sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin onamacı becerileri alt boyutunda 21 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olanların puan ortalamaları daha az mesleki kıdeme sahip olanlara oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Kozikoğlu ve Özcanlı'nın (2020) yapmış oldukları çalışmada, 1-5 yıl arası deneyime sahip öğretmenler ile 16 yıl ve üzer deneyime

sahip öğretmenlerin 21. yy. öğreten beceri düzeylerinin daha yüksek bulunmuştur. Gürültü, Aslan ve Alcı'nın (2020) çalışmalarında, onamacı beceriler alt boyutunda 5 yıl ve alt mesleki deneyime sahip öğretmenlerin ortalama puanları 11-15 yıl arası mesleki deneyime sahip olanlara oranla daha yüksek bulunmuştur. Esnek öğrenme becerileri ve üretimsel beceriler alt boyutlarında 11-15 yıl arası mesleki deneyime sahip olan öğretmenlerin 5 yıl ve alt mesleki deneyime sahip olanlara oranla ortalama puanları daha yüksek olduğu görülmüştür. Kıyasoğlu ve Çeviker Ay'ın (2020) yapmış oldukları çalışmada, sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerileri kullanma düzeylerinin mesleki kıdeme göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin tüm alt boyutlarında çalışılan okuldaki kıdem göre anlamlı farklılık oluşmadığı bulunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. öğreten becerilerinin esnek öğretme becerileri alt boyutunda 3. sınıfları okutan öğretmenlerin esnek öğretme becerilerinin 4. sınıfları okutulara oranla daha düşük olduğu belirlenmiştir. Diğer tüm alt boyutlarda okutulan sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Güncel konuları günlük takip edenlerin, onamacı becerilerinin bazen takip edenlere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer tüm alt boyutlarda güncel konuları takip etme durumlarına göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Öğretmenlerin öğreten becerileri üzerinde çalışılan okuldaki deneyim düzeyleri, okutulan sınıf düzeyi ve güncel konuları takip etme durumunun etkisini konu alan çalışmaya rastlanmadığından karşılaştırma yapılamamıştır.

5.2. Öneriler

Ulaşılan bu sonuçlara göre bazı öneriler geliştirilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin 21. yy. becerilerinden esnek öğretme becerilerinin diğer alt boyutlara oranla daha düşük bulunmuştur. Esnek öğretme becerisi öğretmenlerin sınıf içinde ve dışında etkinlik düzenleyebilmelerini içermektedir. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin hem sınıf içinde hem de sınıf dışında etkinlik düzenleme konusunda bilgilendirilmelerine yönelik, gelişimlerini destekleyici hizmet içi eğitimler veya konferanslar düzenlenebilir. Öğretmenlerin öğreten becerileri üzerinde çalışılan okuldaki deneyim düzeyleri, okutulan sınıf düzeyi ve güncel

konuları takip etme durumunun etkisini konu alan çalışmalar gerçekleştirilebilir. Bu çalışmanın evrenini Denizli ili Honaz ilçesinde ilkokullarda görev yapan sınıf üretmenler oluşturmaktadır. Aynı konu daha geniş bir evrende tekrarlanabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, M. (2020). *Bağımsız anaokulu yöneticilerinin problem çözme ve etkili iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Ainley, J. ve Luntley, M. (2007). Towards an articulation of expert classroom practice. *Teaching and Teacher Education*, 23(7), 1127-1138
- Akkuş Çakır, N. ve Senemoğlu, N. (2016). Yükseköğretimde analitik düşünme becerileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(3), 1487-1502.
- Alkış, M. (2020). *Üniversite öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- Alkoç, N. (2020). *Okul öncesi öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Kars: Kafkas Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- Altun, B. (2014). *Denetime eleştirel yaklaşım: Öğretmen denetimi nasıl olmalı?*. Yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Anagün, Ş. S. Atalay, N. Kılıç, Z. ve Yaşar, S. (2016). Öğretmen adaylarına yönelik 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *PAU Eğitim Fakültesi Dergisi* 40 (40), 160-175
- Aydın, A. (2019). *İngilizce öğretmen adaylarının görüşleri çerçevesinde öğretmen eğitiminde 21. yüzyıl becerilerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37 (2), 61-82.
- Balcı, A. (2001). *Sosyal bilimlerde araştırma. Yöntem, Teknik ve İlkeler*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Başar, S. (2018). *Fen bilimleri öğretmen adaylarının fende matematiğin kullanımına yönelik öz yeterlik inançları, 21. yy. becerileri ve aralarındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Beycioğlu, K. ve Dönmez, B. (2009). Rethinking educational supervision. *Inonu University Journal of the Faculty of Education (INUJFE)*, 10(2), 71-74.
- Binkley, M. Erstad, O. Herman, J. Raizen, S. Ripley, M. and Rumble, M. (2010). Draft White Paper 1: Defining 21st Century Skills. Available Online Also At: <http://cms.education.gov.il/NR/rdonlyres/19B97225-84B1-4259-B423->

- Carroll, T. G. ve Foster, E. (2008) Learning teams creating what is next. 11.10.2021 tarihinde <http://nctaf.org/wpcontent/uploads/2012/01/NCTAFLearningTeams408REG2.pdf> adresinden edinilmiştir.
- Çiğilli, E. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi ile 21. yüzyıl öğreten becerileri algı düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Dağhan, G., Nuhoglu Kibar,P., Menzi Çetin, N., Telli,E., ve Akkoyun, B. (2017). Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının bakış açısından 21. yüzyıl öğrenen ve öğretmen özellikleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(2), 215-235
- Dede, C. (2010). Comparing Frameworks for 21st Century Skills. *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn* 20(2010), 51-76.
- Demirel, T. (2017). *Argümantasyon yöntemi destekli artırılmış gerçeklik uygulamalarının akademik başarı, eleştirel düşünme becerisi, fen ve teknoloji dersine yönelik güdülenme ve argümantasyon becerisi üzerindeki etkisinin incelenmesi*. Doktora tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Dostál, J. (2015). Theory of problem solving. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 174(1), 2798-2805. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.01.970>
- Dökmen, Ü. (2005). *İletişim Çatışmaları ve Empati*. 31. Baskı, İstanbul: Sistem Yayıncılık
- Durgun, E. (2019). *Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin fen bilimleri başarıları ile okuduğunu anlama, grafik okuma ve problem çözme becerisi algıları arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya
- Ekinci, Ö. ve Aybek, B. (2010). Öğretmen adaylarının empatik ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 9(2), 816-827. <https://doi.org/10.17051/IO.96556>
- Erdoğan, Ö. (2018). *Robotik Lego uygulamaların fen bilgisi öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri üzerindeki etkilerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Amasya.
- Erten, P. (2019). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ve bu becerilerin kazandırılmasına yönelik görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(227), 33-64.
- Eryılmaz, S. ve Uluyol, Ç. (2015). 21. yüzyıl becerileri ışığında fatih projesi değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* 35(2), 209- 229.
- Gelen, İ. (2017). P21-Program ve öğretimde 21. yüzyıl beceri çerçeveleri (ABD Uygulamaları). *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 15-29.
- Gökçe, E. (2000). İlköğretimde okul aile iş birliğinin geliştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 204-209.

- Güner, O. (2018). *Bilgi toplumunda Avrupa Birliği yükseköğretim politikalarının yenilik faaliyetleri üzerindeki etkinliği: Danimarka örneği*. Doktora tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gürel, Z., Temizyürek, F. ve Şahbaz, N. K. (2007). *Çocuk Edebiyatı*. 7. Baskı, Ankara: Öncü Kitap
- Hamarat, E. (2019). *21. Yüzyıl Becerileri Odağında Türkiye'nin Eğitim Politikaları*. İstanbul, Seta Yayıncılık.
- [http://www.p21.org/storage/documents/docs/P21_Framework_Definitions New_Logo_2015.pdf](http://www.p21.org/storage/documents/docs/P21_Framework_Definitions_New_Logo_2015.pdf) adresinden alınmıştır.
- ISTE (International Society for Technology in Education). (2015). About ISTE. 11. 10. 2021 tarihinde <http://www.iste.org/about> adresinden edinilmiştir.
- Kalyoncu, A. T. (2012). *Yirmi birinci yüzyılda öğrencilerin sahip olması gereken bazı temel becerilere ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri*. Yüksek lisans tezi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kaplanseren, F. (2020). Sosyal bilimler öğrencileri bakış açısıyla temel bilgi teknolojileri ve yönetim bilişim sistemleri dersleri. *Yönetim Bilişim Sistemleri Dergisi* 6(2), 29-42.
- Kapusuzoğlu, Ş. (2008). Okula dayalı yönetimde denetim sisteminin işlevselliği ve katkısının değerlendirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 16(3), 143-155.
- Karabekmez, V. (2021). *Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişki*. Yüksek lisans tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Karakaş, M. M. (2015). *Ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin fen bilimlerine yönelik 21.yüzyıl beceri düzeylerinin ölçülmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karakoyun, F. (2014). *Çevrimiçi ortamda oluşturulan dijital öyküleme etkinliklerine ilişkin öğretmen adayları ve ilköğretim öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi*. Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel Araştırma Metodu*, Ankara: Hacettepe Taş Yayınları.
- Karbuç, N. (2019). *Bilgi toplumu sürecinde kamu eğitim yöneticilerine yönelik hizmet içi eğitim politikalarındaki değişim*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Kavukçu, B. (2021). *Fen bilimleri öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri düzeylerine ilişkin görüşleri*. Yüksek lisans tezi. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Kaya, A. (2020). *Sınıf öğretmeni adaylarının 21. yüzyıl becerileri kapsamında girişimcilik becerilerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.

- Kıyasoğlu, E. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin 21 yüzyıl öğrenen ve öğreten becerileri*. Yüksek lisans tezi. Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce.
- Kıyıcı, M. (2008). *Öğretmen adaylarının sayısal okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi*. Doktora tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Koçak, M. (2015). *Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecinde İnsan Kaynakları Yönetimi'nde ortaya çıkan değişimler ve Türk Kamu Yönetimi'nde insan kaynakları yönetimi anlayışı*. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Konan, N. ve Yılmaz, S. (2018). Öğretmen performans değerlendirmeye ilişkin öğretmen görüşleri: Bir karma yöntem araştırması. *Milli Eğitim Dergisi*, 47(219), 137-160.
- Korkucuk, M. (2019). Öğretmen strateji belgesi (2017- 2023) ve 2023 Eğitim vizyonunun öğretmen odaklı değerlendirilmesi. *The Journal of International Educational Sciences* 6(19):75-91, DOI:10.16991/INESJOURNAL.1613
- Kozikoğlu, İ. ve Özcanlı, N. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerileri ile mesleğe adanmışlıkları arasındaki ilişki. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi* 9(1), 270-290.
- Kurt, A. A. ve Kürüm, D. (2010). Medya okuryazarlığı ve eleştirel düşünme arasındaki ilişki: Kavramsal bir bakış. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2(2),20-34.
- Kurudayıoğlu, M. ve Tüzel, M. S. (2010). 21. yüzyıl okuryazarlık türleri, değişen metin algısı ve Türkçe eğitimi. *Türklük Bilimi Araştırmaları* 1(28), 283-298.
- Kültekin, S. (2006). *Bilgi toplumu ve eğitim programları*. Yüksek lisans tezi. Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Lemov, D. (2010). *Teach like a champion: 49 techniques that put students on the path to college (K-12)*. John Wiley & Sons.
- Melvin, L. (2011). *How to keep good teachers and principals: practical solutions to today's classroom problems*. R&L Education.
- Memduhoğlu, H. B. ve Zengin, M. (2012). Çağdaş eğitim denetimi modeli olarak öğretimsel denetimin Türk eğitim sisteminde uygulanabilirliği. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 5(1), 131- 142.
- MEB. (1973). Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri. https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/06172441_Ygretmenlik_Mesleegi_Genel_Yeterlilikleri.pdf, adresinden 1.11.2021 tarihinde alınmıştır.
- MEB. (2017). Öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri. Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü. http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/13161921_YYretmenlik_MesleYi_Genel__YETERLYKLERi_onaylanan.pdf, adresinden 7.10.2021 tarihinde erişilmiştir.

- MEB. (2006). Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri. Ankara: Devlet Kitapları
http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/13161921 Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri onaylanan pdf adresinden, 17 Eylül 2021 tarihinde erişilmiştir.
- MEB (2008). *Öğretmenlik yeterlikleri, öğretmenlik mesleği genel ve özel alan yeterlikleri*. Ankara: MEB Yayınları.
- Millman, J. ve Darling-Hammond, L. (1990). *The new handbook of teacher evaluation*. Newbury Park, CA: Sage.
- Orhan Göksun, D. (2016). *Öğretmen adaylarının 21. yy. öğrenen becerileri ve 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişki*. Doktora tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Orhan, D., Kurt, A. A., Ozan, Ş., Som Vural, S. ve Türkan, F. (2014). Ulusal eğitim teknolojileri standartlarına genel bir bakış. *Karaelmas Journal of Educational Science*, 2(1), 65-79.
- Orhan, G. D. ve Kurt, A. A. (2017). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanımları ve 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanımları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 42(190), s.107-130
- Öktem, D. Leblebici, D. Arslan, D. Kılıç, Y. ve Aydın, D. (2003). Girişimci örgütsel kültür ve çalışanların iç girişimcilik düzeyi: Uygulamalı bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21 (1), 169- 188
- Özcan, M. (2013). Okulda Üniversitesi, Türkiye'de Öğretmen Eğitimini Yapılandırmak İçin Bir Model Önerisi, TÜSİAD, 2013.
- Özden, Y. (2014). *Öğrenme ve Öğretme*. 12. Baskı. Ankara, Pegem Akademi.
- Partnership For 21st Century Learning [P21]. (2015) P21 Framework definitions
- Pasific Policy Research Center (PPRC). (2010). 21st Century Skills For Students and Teachers. Honolulu: Kamehameha Schools, Research and Evulation Division.
- Saygılı, S. (2013). Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecinde eğitimde dönüştürücü bir entelektüel olarak öğretmenler. *Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Sayı*, 263-274.
- Sayın, S. D. ve Arslan, H. (2017). Determining the criteria identifying teacher performance through multiple indicators. *European Scientific Journal*, 13(16), 19-31.
- Sclan, E. M. (1994). Performance evaluation for experienced teachers: An overview of state policies. Trends and issues paper, No. 10. ERIC Clearinghouse on Teaching and Teacher Education, One Dupont Circle, NW, Suite 610, Washington, DC 20036-1186.
- Searfoss, L. W. ve Enz, B. J. (1996). Can teacher evaluation reflect holistic instruction?. *Educational Leadership*, 53(6), 38-41.
- TDK, <https://sozluk.gov.tr/>, adresinden 14/12/2020 tarihinde alınmıştır.

- Trilling, B. and Fadel, C. (2009). 21st Century Skills: Learning for Life in Our Times. John Wiley and Sons.
- Ünlü, M. (2016). Ortaokul ders programlarının; bilgi, medya ve teknoloji becerilerinin öğretimi açısından değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 41(5), 373-380.
- Yalçın, S. (2018). 21. Yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(1), 183-201.
- Zaharias, P. and Pappas, C. (2016). Quality Management of Learning Management Systems: A User Experience Perspective. *Current Issues in Emerging Elearning*, 3(1), 5-10.

EKLER

Ek. 1. Kişisel Bilgi Formu

Bu veri toplama araçlarının amacı: “Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerilerinin Farklı Kişisel Değişkenlere Göre İncelenmesi” başlıklı Tezsiz Yüksek Lisans projesi için bilimsel veri toplamaktır. Kişisel bilgi formunun eksiksiz ve doğru doldurulması, yanıtızsız soru bırakılmaması, soruların samimi, objektif ve tarafsız olarak yanıtlanması araştırmanın geçerliliği için önemlidir. Sonuçlar toplu olarak değerlendirilecek ve sadece araştırma amacına uygun olarak kullanılacaktır. Bu nedenle isim yazmanız istenmemektedir. Zaman ayırdığınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Pelin Akın KAĞITHANELİ

Danışman: Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL

PAÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencisi

Kişisel Bilgiler

1. Cinsiyetiniz

( ) Kadın   ( ) Erkek

2. Yaşınız

( ) 21-29   ( ) 30-39   ( ) 40-49   ( ) 50+

3. Medeni durumunuz

( ) Bekar   ( ) Evli

4. Mesleki kıdeminiz

( ) 1-5   ( ) 6-10   ( ) 11-20   ( ) 20+

5. Bulduğunuz okuldaki kıdeminiz

( ) 1-5   ( ) 6-10   ( ) 11-20   ( ) 20+

6. Okuttuğunuz sınıf düzeyi

1. Sınıf 2. Sınıf 3. Sınıf 4. Sınıf

7. Güncel konuları (Gazete, dergi, bülten vb. süreli yayınlar) takip eder misiniz

Günlük takip ederim Bazen takip ederim

Nadiren takip ederim Takip etmem

Ek. 2. 21. yy. Öğreten Becerileri Kullanımı Veri Toplama Aracı

Maddeler	Hiçbir zaman	Nadiren	Ara sıra	Genellikle	Her zaman
1. Öğrencilerime saygılı davranırım					
2. Sınıf dışında eğitsel etkinlikler düzenlerim.					
3. Sınıf dışında sosyal etkinlikler düzenlerim					
4. Öğrencilerimin bireysel farklılıklara saygı duymalarını sağlarım					
5. Mesleki gelişim etkinliklerine katılırım					
6. Öğrencilerime yeni teknolojiler hakkında bilgi veririm.					
7. Öğrendiklerimi dijital araçları kullanarak paylaşıyorum.					
8. Mesleki görev ve sorumluluklarım ile ilgili güncel gelişmeleri takip ederim.					
9. Öğrenci gelişim dosyalarını takip ederim.					
10. Öğrencilerime yeni fikirler üretmelerine fırsatlar yaratırım.					
11. Ders sürecimi planlarken uzmanlardan destek alırım.					
12. Öğrencilerimin ödevlerine yapıcı dönütler veririm.					
13. Öğrencilerime çalışma yaprakları hazırlarım.					
14. Derslerim için özgün materyaller hazırlarım.					
15. Öğrencilerimin öğrenme süreçleri ile ilgili kayıtlar tutarım.					
16. Sınıf kurallarını öğrencilerimle birlikte oluştururum.					
17. Öğrencilerimin öz değerlendirme becerilerinin gelişmesine destek olurum.					
18. Öğrencilerimin olumlu davranışlarını pekiştiririm.					
19. Ders anlatırken teknik terimler kullanırım.					
20. Öğrencilerimin neden-sonuç ilişkileri kurmaları için çabalarım.					
21. Ders içi etkinliklerimde karşılaşacağım sorunlara karşı alternatif planlar yaparım.					
22. Öğrencilerimin ders kazanımlarına en kısa yoldan ulaşmalarını sağlarım.					
23. Ders sürecinde öğrencilerimi ikaz ederim.					
24. Öğrencilerimin pekiştirmeleri için öğrencileri arasında eğitsel yarışmalar düzenlerim.					
25. Meslektaşlarımdan deneyimlerinden yararlanırım.					
26. Öğretim etkinliklerini teknoloji ile zenginleştiririm.					
27. Meslektaşlarımda derslerinde teknoloji kullanılmaya özendiririm.					

Ek. 3. Araştırma Onay İzin Formu

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-16605029-44-34927761

18/10/2021

Konu : Anket Uygulama İzni

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 24.09.2021 tarihli ve 107685 sayılı yazıları.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi (İ.Ö.) Tezsiz Yüksek Lisans Programı öğrencisi Pelin AKIN KAĞITHANELİ, "Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerilerinin Farklı Kişisel Değişkenlere Göre İncelenmesi" konulu proje çalışmasına yönelik hazırlanmış olduğu anket/ölçek formlarını İlgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı Denizli ili Honaz ilçesinde görev yapan öğretmenlere uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının 2020/2 Nolu "Araştırma Uygulama İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde yüz yüze eğitim öğretime ara verilmesi göz önüne alınarak örgün eğitimin 2021/2022 eğitim-öğretim yılı içinde tam olarak başlamasıyla birlikte denetimi ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının uygulanması, ilgili genelgenin 28. Maddesi ve "Araştırma İzni Başvuru Taahhütnamesi"nin 16. Maddesi gereği **sonuç raporunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde kurumunuz aracılığı ile gönderilmesi** Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Olurlarınıza arz ederim.

Süleyman EKİCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
18/10/2021
Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüzce Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:

1-Anket Formları

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : M.Akif Ersoy Mah. 29 Ekim Bulv.No:174/1
Merkezeffendi/DENİZLİ
İnternet Adresi: <http://denizli.meb.gov.tr>
E-Posta: ab20@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Hüseyin ERKOÇ-V.H.K.İ. / Sefa GELMİŞ-Şef
Telefon No : 0 (258) 234 20 95
Faks : 0 (258) 234 20 99

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 24d6-fd6a-3358-89af-7b24 kodu ile teyit edilebilir.

ÖZGEÇMİŞ